

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

ПРОТОКОЛ

№ 20

На 2 юни 2021 г. се проведе заседание на Централната избирателна комисия при следния

Д н е в е н р е д:

1. Проект на решение относно определяне размера на възнаграждението за извършване на компютърна обработка в изчислителните пунктове към ОИК, поддръжка на регистри, проверка на кандидатски листи, издаване на удостоверения, сканиране на протоколите на СИК и ОИК, публикуване на информацията на интернет страницата на ОИК и създаване на база от данни с резултатите от насрочените частични избори на 27 юни 2021 г.

Докладва: Емил Войнов.

2. Проекти на решения относно изменение на изборни книжа.

Докладва: Емил Войнов

3. Проект на решение за промяна в състав на ОИК.

Докладва: Елка Стоянова

4. Машинно гласуване.

Докладва: Емил Войнов

5. Доклад относно гласуването извън страната.

Докладват: Любомир Гаврилов, Йорданка Ганчева

6. Доклади по административни преписки.

*Докладват: Севинч Солакова, Димитър Димитров,
Цветанка Георгиева, Силвия Стойчева*

6а. Доклади по административнонаказателни преписки.

Докладва: Георги Баханов

7. Доклади по жалби и сигнали.

Докладват: Росица Матева, Георги Баханов

8. Доклад относно заявление по ЗДОИ.

Докладва: Любомир Георгиев

9. Разни.

*Докладват: Димитър Димитров, Севинч Солакова,
Йорданка Ганчева, Георги Баханов*

ПРИСЪСТВАХА: Камелия Нейкова, Димитър Димитров, Емил Войнов, Росица Матева, Цветозар Томов, Севинч Солакова, Георги Баханов, Елка Стоянова, Ерхан Чаушев, Йорданка Ганчева, Красимир Ципов, Любомир Гаврилов, Любомир Георгиев, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева.

Заседанието бе открито в 11,25 ч. и председателствано от госпожа Камелия Нейкова – председател на Комисията, и госпожа Росица Матева - заместник-председател.

* * *

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Добър ден, колеги! В залата сме десет членове на Централната избирателна комисия, налице е необходимият кворум за провеждане на заседание. Останалите колеги са извън залата, вероятно подготвят своите преписки.

Проектът на дневния ред е във вътрешната мрежа. Колеги, имате ли предложения за допълване на дневния ред? Господин Димитров, заповядайте.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Не съм довършил писмото, но то е на 90 процента готово, което трябва да изпратим в Министерския съвет на заместник-министър председателя по европейски средства. Не знам в коя точка да го сложа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Вие сте включен в точка „Разни”.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Но това е късно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: В доклади по административни преписки тогава. Ние в това писмо нямахме срок за отговор.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Нямаме, но не можем много да го бавим.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Разбира се, в днешния ден ще го разгледаме.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: И тъй като е втори опит, още един път ще го прегледаме и евентуално ще го подготвя.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Други предложения? Господин Баханов.

ГЕОРГИ БАХАНОВ: Ако обичате, в т. „Разни”, в доклади по жалби и сигнали и ако може, да се включи в дневния ред нова точка - доклади по административнонаказателни преписки.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Това ще бъде точка ба – доклади по административнонаказателни преписки.

Колеги, има ли други предложения? Няма.

Подлагам на гласуване така представения проект на дневен ред. Моля, процедура по гласуване.

Гласували **9** членове на ЦИК: **за - 9** (*Георги Баханов, Димитър Димитров, Елка Стоянова, Емил Войнов, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Георгиев, Росица Матева,*); **против – няма.**

Благодаря.

Колеги, преди да започнем по дневния ред ви предлагам приоритетна точка днес да е машинно гласуване, като в следобедната част на заседанието да започнем да разглеждаме подготовения проект на документация по обществената поръчка. Материалите в работен вариант са във вътрешната мрежа в днешно заседание, всички вие можете да се запознаете с това, което юристите с техническия екип са подготвили.

Също така искам да ви докладвам писмо с вх. № НС-04-03-109 от 2 юни 2021 г. Това е отговорът на министъра на регионалното развитие и благоустройството на нашето запитване за гласуването

по настоящ адрес за лицата, които са настанени в хотел или места за подслон. Отговорът е в моята папка за днешно заседание. Докладвам го за сведение.

С вх. № НС-04-03-110 от 2 юни 2021 г. Главна дирекция „ГРАО” са ни изпратили адресите на изборните секции, които ще бъдат публикувани на сайта на Централната изборителна комисия в рубриката „За изборителите”, където са публикувани броят на изборните секции и броят на изборителите в тях.

Преминаваме към **първа точка**. Заповядайте, господин Войнов.

И ще помоля госпожа Матева за кратко да води заседанието, защото се налага да изляза.

Точка 1. Проект на решение относно определяне размера на възнаграждението за извършване на компютърна обработка в изчислителните пунктове към ОИК, поддръжка на регистри, проверка на кандидатски листи, издаване на удостоверения, сканиране на протоколите на СИК и ОИК, публикуване на информацията на интернет страницата на ОИК и създаване на база от данни с резултатите от насрочените частични избори на 27 юни 2021 г.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Благодаря, госпожо председател. Уважаеми колеги, в моята папка има проект за решение относно определяне размера на възнаграждението за извършване на компютърна обработка в изчислителните пунктове към ОИК, поддръжка на регистри, проверка на кандидатски листи, издаване на удостоверения, сканиране на протоколите на СИК и ОИК, публикуване на информацията на интернет страницата на ОИК и създаване на база от данни с резултатите от насрочените частични избори на 27 юни 2021 г.

Съгласно чл. 5.2. от Договор № 8, който също съм качил в моята папка, можете да го видите, договора между Централната изборителна комисия и „Информационно обслужване”, съгласно тази точка за всеки конкретен случай на частичен избор,

Централната избирателна комисия приема решение за размера на възнаграждението на база договорените цени съгласно Приложение № 1 към договора.

В конкретния случай имаме частичен избор за кмет на община с образувани 147 секции на територията на общината и съгласно т. 1 от приложението сумата за Благоевград се получава 10614 лв. с ДДС, а за седемте избора за кмет на кметство сумата е по 1020 лв., с изключение на Общинската избирателна комисия – Плевен, и Общинската избирателна комисия – Криводол, където сумата е намалена с 84 лв., което е цената за издаване на електронен подпис. Това е така поради т. 4 от забележките в приложението, според която нов електронен подпис не се издава, ако вече е бил издаден такъв за ОИК поради провеждане на предходен избор, а в ОИК – Плевен, и ОИК – Криводол, имаше частични избори на 28 февруари.

Цената за евентуален втори тур е намалена с 30 процента спрямо цената за първи тук, както е по договор.

Изготвено становище от за главен счетоводител в дирекция „Администрация” с вх. № ЦИК-09-189-1 от 1 юни 2021 г., което може да видите. В това становище са проверени сметките, които вече ви докладвах.

Предлагам да вземем решение, с което да определим възнаграждението на преброителя за компютърната обработка, така както е посочено в проекта.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Благодаря. Колеги, виждате проекта за решение в папката на колегата Войнов. Моля за становища, предложения.

Ако сте се запознали с проекта и няма предложения за промени, колеги, моля режим на гласуване за одобряване на така предложения проект.

Гласували **10** членове на ЦИК: **за - 10** (*Димитър Димитров, Елка Стоянова, Емил Войнов, Ерхан Чаушев, Йорданка Ганчева, Красимир Ципов, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева,*); **против – няма.**

Колега Войнов, това е Решение № 172-МИ.

Продължаваме с **точка втора** от дневния ред. Заповядайте, колега Войнов.

Точка 2. Проекти на решения относно изменение на изборни книжа.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Благодаря. Уважаеми колеги, във връзка с работните обсъждания на вариантите, през които ще се налага преброяване на контролните разписки от машинното гласуване, се стигна до извода, че се налага малко изменение на изборните книжа, свързани с преброяване на контролните разписки. Става дума за три изборни книги и предлагам да ги гледаме една по една. Те са в моята папка, подпапка „Изборни книжа”.

Предлагам да разгледаме първо Приложение 96-НСКР. Това е протоколът на секционната избирателна комисия в избирателна секция в страната. Ще ви съобщя какви промени са направени.

Първо, в горната част е написан текстът, че секционният протокол е в три идентични екземпляра, изработен на трипластова индигирана хартия, и е защитен с полиграфическа защита.

След това в заглавието на протокола е добавено: „Когато е преустановено машинното гласуване (в стария вариант на изборната книга пише за преброяване на контролните разписки се прави, когато специализираното устройство за машинно гласуване не разпечата протокол, сега е добавено) и когато е преустановено машинното гласуване”.

Добавено е под имената на членовете на секционната избирателна комисия, че констатира, че машината за гласуване е с идентификационен номер еди-кой си, тоест членовете на секционната избирателна комисия трябва да допълнят този номер. Тъй като това е за нуждите на преброяването в изчислителния пункт, трябва да се уточни, че преброените контролни разписки се отнасят именно за машината, за която става въпрос.

И последната промяна е в края на протокола, отново е добавен текстът, че всеки екземпляр на протокола се оформя на

листове с обособени страници и всяка страница се номерира. На всяка страница се отпечатва номерът на листа от протокола, номерът на страницата и фабричният номер на формуляра. На всяка страница се поставят визуални маркери, дефиниращи ориентацията на протокола.

Това са корекциите в изборната книга.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Благодаря. Колеги, моля за становища по предложените корекции.

Колега Войнов, аз бих предложила да изпишем цялата дума „идентификационен”, да не е със съкращение, за да не създаваме въпросителни какво се попълва там.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Съгласен съм.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Колеги, предложения по промените в тази изборна книга? Няма.

Заповядайте, колега Войнов, по следващата изборна книга.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Следващата изборна книга е Приложение № 96-НС-ЧКР. Това е същото приложение, само че на секционна избирателна комисия в секция извън страната, в която се гласува с машинно гласуване, и пак в случаите, когато е преустановено машинното гласуване или когато машината не е разпечатала протокол. Тогава пак трябва да преброят контролните разписки. Абсолютно същите са измененията, както и в другия протокол, като тук също ще бъде изписана цялата дума „идентификационен”.

Промяната е в заглавието, в идентификационен номер и в началото и края – че протоколът е трипластов.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Колеги, моля за становище по предложението. Господин Ципов, заповядайте.

КРАСИМИР ЦИПОВ: Господин Войнов, виждам, че обединявате случаите на преброяване на контролните разписки когато е преустановено машинното гласуване и когато машината не е разпечатала протокол. Въпросът ми е, смятате ли, че в протокола ХМ трябва да има изрично възможността за преброяване на контролните разписки при преустановено машинно гласуване?

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Протоколът ХМ е, когато имаме преустановяване на машинното гласуване и е започнало гласуване с хартиени бюлетини. Тогава задължително освен протокол ХМ се попълва и протокол КР. Това ще бъде описано изрично в методическите указания. Задължително се попълват двата варианта. Така и при срещата с „Информационно обслужване”, когато представиха начина на въвеждане в изчислителния пункт – ако е преустановено машинното гласуване и е преминало на хартиени бюлетини, представя се протокол ХМ плюс протокол КР.

КРАСИМИР ЦИПОВ: Въпросът ми беше, смятате ли, че в този протокол трябва да има такъв текст за преброяване на контролните разписки ХМ?

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Според мен това трябва да бъде разписано в методическите указания.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Аз вземам повод от въпроса на колегата Ципов и ми се струва, че този протокол не трябва да бъде с алтернативна възможност и да се попълва винаги когато е преустановено машинното гласуване, а само когато не може да бъде разпечатан протокол. Идеята беше, че когато не може да бъде разпечатан протокол от машината, тогава се броят контролните разписки. И всъщност този протокол, който променяме днес, трябва да се попълва само в случаите, когато е преустановено машинното гласуване по някаква причина и не може да бъде разпечатан машинен протокол или когато е приключило машинното гласуване, гласувано е целия ден, но не може да бъде разпечатан машинен протокол. Тогава се попълва този протокол КР в секционната комисия и се прави преброяване на разписките. Алтернативата е, когато в районната избирателна комисия по някаква причина от флаш паметите не може да бъде свалена информацията, тогава вече се попълва и този протокол и се преброяват разписките.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Ако е преустановено машинното гласуване през изборния ден, а секцията е с една машина, това означава, че задължително се преминава към гласуване с хартиени бюлетини. В този случай се попълва протокол ХМ, а в края на изборния ден се

преброяват и контролните разписки, тъй като не е ясно машината по каква причина е преустановила своята работа. Примерно гласували са определен брой избиратели до определен час, когато е преустановено машинното гласуване, и тогава се попълва този протокол, преброяват се контролните разписки. Така е по чл. 269, това го коментирахме в работното заседание, че този член задължава, когато е преустановено машинното гласуване, задължително се преброяват контролните разписки. И затова направихме това допълнение.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Аз не съм убедена, че говорихме така, когато приемахме изборните книги. Защото когато поради непреодолими условия е преустановено машинното гласуване и гласуването продължи с хартия, ако може да се разпечата протокол от машината, какво правим тогава?

Заповядайте, колега Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Предлагам тази изборна книга да се отложи, да се преценят отново тези неща. Но да не забравяме какъв беше въпросът. Въпросът беше дали в ХМ трябва да се включва и нещо по отношение на контролните разписки. Това беше въпросът, ние пак се отклонихме нанякъде.

Та, предлагам да се отложи отново и да се уточни в крайна сметка ясно и категорично, без съмнения. И категорично да си го гласуваме.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Добре, благодаря. Съгласен ли сте, колега Войнов?

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Съгласен съм.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Отлагаме обсъжданията по точка 2.

Преминаваме към **точка трета**. Заповядайте, колега Стоянова.

Точка 3. Проект на решение за промяна в състава на ОИК.

ЕЛКА СТОЯНОВА: Благодаря, госпожо председател. Ще моля да отложим разглеждането на тази точка за малко по-късно,

защото очаквам да изпратят документ, който все още го няма към преписката.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Добре. Предлагам да отложим и точката за машинно гласуване, тъй като там трябва да обсъждаме обществената поръчка.

Има ли нещо друго за доклад? Заповядайте, колега Войнов.

Точка 4. Машинно гласуване.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Уважаеми колеги, докладвам ви писмо с вх. № ЦИК-06-66-290 от 1 юни 2021 г. Писмото е от „Сиела Норма” и с него ни предоставят допълнителен списък с десет служители на „Карго Партнер”, които е необходимо да получат достъп до склада с оглед изпълнение на складовите дейности. Едното от тези лица ще отговаря за всички дейности, свързани с машинното гласуване, които ще изпълнява дружеството. Останалите служители ще достъпват склада само при нужда от ремонт или сервиз на складовата техника, която е на територията на склада с машините.

В писмото е описана позицията на всеки един от предлаганите за проверка хора. Тъй като преди два дни ние изпратихме списък до Министерството на вътрешните работи и ДАНС за проверка на няколко лица от „Карго Партнер”, предлагам да бъде изпратено аналогично писмо, с което да кажем, че предоставяме на МВР и ДАНС допълнителен списък от десет лица от екипа на „Карго Партнер” ЕООД, за които да бъде извършена съответната проверка до 4 юни. И молим да ни уведомят за резултатите от проверката.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Аз се питам какво толкова много ще правят служители на „Карго Партнер” в склада с машините? Ние вече веднъж сме изпратили един списък, сега пак. Какво отношение имат служители на собственика на склада към помещението, в което се съхраняват машините. Досега давахме разрешение да влязат служители на „Сиела Норма” за проверка на машините, а служителите на „Карго Партнер” какво ще правят вътре?

В писмото пише: „Необходимо е допълнителен списък със служители от „Карго Партнер” да получат достъп до склада с оглед изпълнение на складови дейности.” Какво отношение имат те? Пише „дейности, свързани с машинно гласуване”?

Заповядайте, колега Войнов.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Аз не съм адвокат на „Сиела” и съм съгласен и да не изпращаме никакво писмо. Просто това, което аз чета, е, че директорът „Бизнес развитие” е определен от „Карго Партнер” да отговаря за всички дейности, свързани с машинното гласуване, които ще изпълнява дружеството, а останалите служители ще достъпват склада само при нужда от ремонт или сервиз на складовата техника, която е на територията. И понеже чета примерно сервиз за високоповдигачи – поне аз така си го тълкувам, може и да не съм прав, че ако подемната машина се развали, това лице трябва да отиде да я поправи. Поне така си го обяснявам, но може и да бъркам. Така че, ако прецени комисията, може да не изпращаме нищо, да го докладвам за сведение.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Така пише – „дейности, свързани с машинното гласуване”.

Колеги, подлагам на гласуване предложението на колегата Войнов да бъде изпратен този списък на Министерството на вътрешните работи за проверка.

Моля, режим на гласуване.

Гласували **8** членове на ЦИК: **за - 4** (*Елка Стоянова, Емил Войнов, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – 4** (*Йорданка Ганчева, Красимир Ципов, Росица Матева, Севинч Солакова*).

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Писмото остава за сведение.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Заповядайте, колега Солакова.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Съвсем накратко. Гласувах „против”, защото не може да се допускат лица на „Карго Партнер” ЕОД по дейности, свързани с машинното гласуване.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Аз понеже гласувах със същите мотиви „против” и ги изказах и преди гласуването, смятам, че отгук нататък ако има ново искане, направено от „Сиела” за чужди служители, най-малкото трябва по-подробна аргументация какво ще правят тези хора там. Според мен те нямат никакво право да искат достъп, свързан с машинно гласуване. Ако има нужда от ремонт на някакви сервизни машини извън машините за гласуване, това е вече отделен въпрос. Но това също е въпрос на преценка как ще се допускат и в чие присъствие.

Преминаваме към **пета точка**. Колегата Гаврилов го няма. Заповядайте, колега Ганчева.

Точка 5. Доклад относно гласуването извън страната.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Благодаря. Колеги, в тази точка ви докладвам писмо, което е получено от Работна група „Избори” в Министерството на външните работи, с вх. № НС-04-01-323/1 от 1 юни 2021 г. Приложено са ни изпратили екстрена грама от посолството на Република България във Вашингтон. В тази грама накратко, колеги (тя е във вътрешната мрежа) се сочи, че е получено разрешение за всички места, които към момента са обявени с наше решение и където ще се произведат избори на 11 юли, но в сградата на Постоянното представителство към ООН в Ню Йорк, където се предвижда да бъде разкрита секция и е определено като място по силата на наше Решение № 34, Държавният департамент на Съединените американски щати е възразил.

Отделно се изнася информация, че е отправено писмо до съответната институция от българска страна с мотивите да бъде отказано откриването на изборна секция. Приложена е и нотата на английски език.

Колеги, в този случай по мое мнение имаме няколко варианта за действие с оглед на това, че ако липсва разрешение, ние няма как да открием секция там, мястото най-вероятно ще бъде заличено при приемане на решението. Не знам Министерството на външните работи, поне в писмото, което ни е изпратило, не съдържа

информация дали има някакъв шанс да има разрешение. Но аз с оглед информиране на българската общност и българските граждани бих предложила, но предлагам да го обсъдим, да сложим един пояснителен текст там, където е електронната форма на заявление за гласуване извън страната, със звездичка, както направихме по отношение на другите държави, че в Централната избирателна комисия е постъпила информация, че Министерството на външните работи има информация, че има възражение за откриване на секция в това място.

Другият вариант е да питаме Министерството на външните работи дали предлагат да предприемат някакви действия.

Така че предлагам да обсъдим това. Така или иначе, ние ще трябва да вземем тази нота под внимание при определяне на местата и броя на секциите по чл. 12.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Колеги, чухте доклада на колегата Ганчева. Заповядайте, колега Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Въпросът е какво пише в нотата на Държавния департамент на Съединените американски щати. Доколкото разбрах, тя е само в английски вариант.

Второто, което чух, няма категорично мнение на работната група „Избори” в Министерството на външните работи.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: В нотата, преразказана в грамата, пише, че се изразява възражение, без да се посочват конкретни причини за възражението да има секция в Постоянното представителство към ООН. И нотата е приложена на английски, както казах.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Заповядайте, колега Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Въпросът е това достатъчно основание ли е по-нататък да се предприемат действия от страна на българските дипломатически представителства в САЩ и дали това нещо ще бъде достатъчно основание за неразкриване на секция в Постоянното представителство към ООН. Това е проблемът според мен. И ако въобще няма да се разкрива секция там по мнението на

Министерството на външните работи, няма смисъл от слагане на каквито и да било звездички и да заблуждаваме гражданите. Все пак го правим за гражданите, не за това секции да стоят ей така наляво и надясно.

С една дума, предлагам още веднъж категорично да кажат ще предприемат ли допълнителни действия въз основа на полученото възражение по отношение на Държавния департамент или няма да предприемат. Ако няма да предприемат, без никакви звездички просто го махаме.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Колега Чаушев, от това, което чета, за мен не става ясно. Защото посолството е отправило запитване...

Извинявайте, колеги, часът е 12, чуваме сирените. *(Всички стават. Едноминутно мълчание.)*

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Да продължим с обсъждането. За мен от писмото не става категорично ясно, че е отказано разкриването на секция, тъй като посолството е поискало информация от Постоянното представителство за мотивите за отказа. И аз бих предложила, ако се съгласите, да отправим питане до Министерството на външните работи, до господин Иван Кондов, който ръководи работната група по изборите в Министерството на външните работи, спешно да ни отговорят това окончателен отговор ли е, че няма да се даде съгласие да бъде разкрита секция в Постоянното представителство или има възможност при връщане на отговора за мотивите да се даде съгласие. За да знаем как да реагираме.

Заповядайте, колега Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Всъщност аз с доклада си предложих точно тези два подхода, като изхождах и от опита от предходните избори. Припомням, че по отношение на Чешката република изначално нямаше съгласие, до последния момент.

Предложението ми за обяснителен текст е съобразено с практиката на Централната изборителна комисия през годините, която възприехме. Ние дори по отношение на държавите и местата с

военен риск слагаме обяснителен текст и не заличаваме изначално. Но аз също считам, че трябва да ги питаме предвид ясно изразената липса на категорична воля. Не пречи да направим и двете неща.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Колеги, други становища? Заповядайте, колега Ципов.

КРАСИМИР ЦИПОВ: Благодаря. В крайна сметка може би в нотата от Държавния департамент има някакъв намек на мотив, ако мога така да се изразя, тъй като в последния абзац на текста се казва, че в нотата се оценява високо готовността на българската страна да се съобрази с изискванията на Центъра за контрол и превенция на заболяването при провеждане на изборите се поема ангажимент да бъде уведомена Службата по сигурността на дипломатическите представителства с оглед гарантиране сигурността на посолството и консулствата в изборния ден. Така че аз смятам, че по-правилният подход е отново да запитаме посолството и да получим утвърдителен отговор, че е налице такъв отказ или тази позиция може да бъде променена.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Колеги, ако няма други становища, аз предлагам да гласуваме първо предложението за писмо до Министерството на външните работи, с което да помолим в спешен порядък да ни бъде казано има ли вероятност за промяна на становището и да има възможност да се разкрие секция в Постоянното представителство или трябва да приемем това писмо или някаква допълнителна информация за категоричен отказ да бъде разкрита секция там, за да преценим как да действваме.

Моля, режим на гласуване за изпращането на писмо.

Гласували **10** членове на ЦИК: **за - 10** (*Димитър Димитров, Елка Стоянова, Емил Войнов, Ерхан Чаушев, Йорданка Ганчева, Красимир Ципов, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

Благодаря.

Колега Ганчева, да подлагам ли на гласуване предложението ви за отметка в момента или да изчакаме отговора на Министерството на външните работи?

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Да изчакаме.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Добре. Други доклади в тази точка? Няма.

Връщам се на **точка първа** колегата Войнов да докладва едно писмо. Заповядайте, колега Войнов.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Благодаря, госпожо председателстващ. Уважаеми колеги, след като приехме решението за определяне размера на възнаграждението за извършване на компютърна обработка в изчислителния пункт към ОИК за частичните избори, пропуснах да ви докладвам предложение за писмо до кметовете на осемте общини, в които се произвеждат частични избори. Такова писмо всеки път им изпращаме. С това писмо да им изпратим копие от Решение № 172, което вече приехме относно определяне на възнаграждението, да ги информираме, че съгласно т. 3 от решението възнаграждението при произвеждане на частичните избори е за сметка на общинския бюджет и че възнаграждението се дължи при извършване на компютърна обработка в изчислителния пункт към ОИК.

Писмото е в моята папка. Предлагам да го приемем.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ РОСИЦА МАТЕВА: Колеги, становища по предложението проект на писмо?

Ако няма, моля режим на гласуване за изпращане на това писмо.

Гласували **10** членове на ЦИК: **за - 10** (*Димитър Димитров, Елка Стоянова, Емил Войнов, Ерхан Чаушев, Йорданка Ганчева, Красимир Ципов, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

Благодаря. Колеги, минаваме към **точка шеста**. Заповядайте, колега Солакова.

Точка 6. Доклади по административни преписки.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, докладвам ви да се запознаете с предложението за актуализиране на щатното

разписание вх. № ЦИК-09-191 от 1 юни 2021 г. След работно обсъждане ще го докладвам за приемане на решение.

Колеги, вчера на работно заседание на работна група обсъдихме прогнозния брой на бюлетините за изборите за народни представители. Във вътрешната мрежа в папка с наименование „Относно тираж бюлетини 46-то Народно събрание” ще видите няколко файла със справки относно броя на избирателите. За сравнение имаме броя на избирателите от предходните избори, броя на избирателите от предварителните списъци, имаме броя на отпечатаните бюлетини за изборите за 4 април, имаме таблица с прогнозния брой на бюлетините, това е Таблица № 4. В тази Таблица № 4 за някои от изборните райони е отразено предложението на районната избирателна комисия или на областните управители.

На работна група ви докладвах и решихме, че ще се съобразим с това тяхно предложение с оглед на информацията, с която разполагат относно броя на избирателите и в сравнителен план с броя на гласувалите. Става дума за изборен район Кърджалийски, за Кюстендилски изборен район и за Ловешки изборен район, както и за Търговишки и за Хасковски изборен район.

Не от всички областни администрации сме получили писмо. Специално за Столична община секретарят на общината изразява становище, че е извън тяхната компетентност да правят такова предложение.

В колона „Прогнозен брой бюлетини за отпечатване за изборите на 11 юли” брой бюлетини, като за някои от изборните райони са посочени алтернативни числа и сега ще ви помоля да ги уточним, за да можем да боравим вече с някакви по-чисти стойности.

Правя отметка и по отношение на брой на бюлетините за 24.Изборен район, като се има предвид, че в 24.Изборен район е секцията със служебните адреси на лицата, получили българско гражданство и които нямат недвижими имоти в страната. Техният брой е доста голям, а намаляваме общия брой на бюлетините с 57

хиляди. Същото се наблюдава и по отношение на някои секции в Първи изборен район, Благоевградски. Там намаляваме с 14336.

По отношение на алтернативните. В Благоевградски остава по-малкото число – 327 100, в Добрички също по-малкото число – 195 100, във Варненски – 418 500, в Плевенски – 243 300, в Пловдив.16 – 308 300, Пловдив.17 – 303 800, в Сливенски – 182 200 и в Шуменски изборен район – 196 100.

Предлагам ви таблицата в този вид, включително със забележките, без тази бележка за София 23, 24 и 25, да изпратим на главния секретар на Министерския съвет с искане за изразяване на становище по така предложения брой на бюлетините по изборни райони, както и да поискаме предложение за броя на бюлетините извън страната.

В писмото, което е публикувано в същата папка, се сочи кратък срок. Ако предложите, можем да определим и конкретна дата.

Моля да изпратим това писмо до Администрацията на Министерския съвет.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, чухте доклада на госпожа Солакова. Имате ли предложения, становища?

Подлагам на гласуване предложението, така както беше направено, за изпращане на писмо до главния секретар на Министерския съвет.

Моля, процедура по гласуване.

Гласували **11** членове на ЦИК: **за - 11** (*Димитър Димитров, Елка Стоянова, Емил Войнов, Ерхан Чаушев, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Гаврилов, Росица Матева, Севинч Солакова, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, получили сме писмо от областния управител на област Плевен, който ни задава въпрос относно определянето на конкретния размер на възнаграждението на членовете на РИК в 15.Изборен район – Плевенски. Съгласно Решение № 10-НС от 13 май 2021 г. на Централната изборителна комисия знаете, че възнагражденията на районните изборителни

комисии са в зависимост от броя на секциите. В писмото се сочи, че в предварителните списъци към настоящия момент в област Плевен са образувани 374 секции, но на последните произведени избори е имало 408 секции.

Колеги, като се има предвид срокът, в който се проведеха консултациите, срокът на назначаване на районните избирателни комисии и встъпването в длъжност на колегите, единствената официална информация, с която разполагахме всички, са тези данни от последните избори.

Аз съм извадила справка в сравнителен план в произведените избори броя на секциите в Плевенски изборен район какъв е бил. Но без значение, а още повече, че това е и по-благоприятно за самите членове на Районната избирателна комисия, ви предлагам да изпратим писмо, с което да уведомим областния управител на област Плевен, че възнаграждението трябва да се начисли съгласно т. 1.2. от Решение № 10 на Централната избирателна комисия, като се приема, че броят на изборните секции е в район с над 400 секции.

Писмото е във вътрешната мрежа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Подлагам на гласуване изпращането на писмо до областния управител на област Плевен. Моля, процедура по гласуване.

Гласували **12** членове на ЦИК: **за - 12** (*Димитър Димитров, Елка Стоянова, Емил Войнов, Ерхан Чаушев, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Гаврилов, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, от Изборен район Благоевградски, от РИК – Благоевград, сме получили писмо с мотивирано искане за допълнителен брой един технически сътрудник. Предложението им е с вх. № НС-15-400 от 26 май 2021 г. Посочили са срока освен мотивите, така както е изискването по наше Решение № 10.

Предлагам ви да разрешим наемането на допълнителен технически сътрудник въз основа на това мотивирано искане на

Районната изборителна комисија – Благоевград, за срока, посочен в тяхното писмо.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, моля процедура по гласуване.

Гласували **12** членове на ЦИК: **за - 12** (*Димитър Димитров, Елка Стоянова, Емил Войнов, Ерхан Чаушев, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Гаврилов, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, от Районната изборителна комисија – Шумен, са направили мотивирано искане допълнително за двама технически сътрудници. Посочили са и срок, за който да бъдат наети. Мотивите им са подробно изложени в писмо с вх. № НС-15-405 от 1 юни 2021 г.

Моля да изпратим писмо до Районната изборителна комисија – Шумен, с разрешение за допълнителен брой двама специалисти технически сътрудници.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, имате ли становище по предложението? Няма.

Подлагам на гласуване предложението за изпращане на писмо до Районната изборителна комисија – Шумен.

Гласували **12** членове на ЦИК: **за - 12** (*Димитър Димитров, Елка Стоянова, Емил Войнов, Ерхан Чаушев, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Гаврилов, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Уважаеми колеги, докладвам ви едно уведомително писмо от Служба по трудова медицина „Надежда” ООД до Централната изборителна комисија на вниманието на ръководството госпожа Камелия Нейкова, председател на ЦИК, Красимира Манолова, директор на дирекция „Администрация”, и Николай Желязков, главен юрисконсулт. С това писмо управителят на дружеството ни уведомява, че съгласно клауза на договора, сключен между ЦИК и тяхното дружество, договарът се счита за

автоматично подновен за същия срок, ако нито една от страните не е изявила писмено желание за прекратяването му най-малко 30 дни преди изтичането на договора.

Винаги съм била против такива клаузи, защото те никога не се следят достатъчно добре от администрация – не само от администрацията на Централната избирателна комисия. Разбира се, не имало нито уведомление до Централната избирателна комисия, към момента ни уведомяват, че този договор е автоматично подновен за същия срок.

Аз лично бих поискала становище от отговорния служител, който отговаря по изпълнението на този договор за трудова медицина.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Имате ли друг доклад?

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Не.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, в тази точка следващ докладчик е господин Димитров.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Благодаря ви, госпожо председател. Една рутинна за сведение информация, вх. № НС-06-399 от 1 юни 2021 г., с която господин Спартански, кмет на община Плевен, ни изпраща документите по Решение № 1244 за отваряне на помещение, в което са добавени документите, които са изпратени от Териториалната дирекция по т. 28 от Решение № 2220-НС. Добавили са протоколите, които са от пликове № 1.

И другото, което заслужава повече да бъде прегледано, е едно предложение за отговор на заместник-министър председателя Пеканов по повод на неговото писмо, което е свързано с Държавната агенция „Електронно управление” и проекта за техническа спецификация, който трябва да съгласуваме, за пилотното електронно дистанционно гласуване. Това е само проект. Идеята в него е да поискаме предвид обстоятелствата удължаване на сроковете за съгласуване. Може би в този или в някакъв модифициран вид би трябвало да отговорим, както и на Държавната агенция „Електронно управление”.

Между другото, по този повод пренесох папката от 2018 г. и 2019 г., която е свързана с проекта. Сега е на актуалното си място и общо взето погледнах кои са били членовете на комисията, която се е занимавала с това експертно. Това са били господин Александър Андреев, Бойчо Арнаудов и Емил Войнов. Пренесох го, за да бъде компактна цялата информация. Има дори представител на Обществения съвет.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Въпросът е да се видят тези два тома и договорът.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, погледнете проекта на отговор до заместник-министър председателя. Това писмо ще го изпращаме ли с копие до господин Темелков?

Колеги, смятате ли, че в съдържанието на писмото трябва да се допълни нещо или да се измени? Уточнихме изписването на номера на договора.

Ако нямате предложения, подлагам на гласуване проекта на писмо до заместник-министър председателя с копие до председателя на Държавната агенция „Електронно управление“.

Моля, процедура по гласуване.

Гласували **12** членове на ЦИК: **за - 12** (*Георги Баханов, Димитър Димитров, Елка Стоянова, Емил Войнов, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Гаврилов, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева, Цветозар Томов*); **против – няма.**

Колеги, следващ докладчик в тази точка е госпожа Георгиева. Заповядайте.

ЦВЕТАНКА ГЕОРГИЕВА: Благодаря. Колеги, с вх. № НС-10-246 от 1 юни 2021 г. ви докладвам постъпила в Централната изборителна комисия молба от упълномощено лице на партия „Правото“, с която ни молят да им предоставим копие от протокола от проверка на ГД „ГРАО“ във връзка с подписката от избиратели, подкрепящи регистрацията на партията.

Подготвено е писмо. Предлагам ви с протоколно решение да предоставим на партия „Правото” копие от протокола на ГД „ГРАО”.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Благодаря. Колеги, подлагам на гласуване предложението да предоставим копие от протокола с резултата от проверката.

Моля, процедура по гласуване.

Гласували **12** членове на ЦИК: **за - 12** (*Георги Баханов, Елка Стоянова, Емил Войнов, Ерхан Чаушев, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Любомир Гаврилов, Росица Матева, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева, Цветозар Томов*); **против – няма.**

ЦВЕТАНКА ГЕОРГИЕВА: Колеги, докладвам ви вх. № МИ-10-19, две писма, постъпили от 29 май и 2 юни 2021 г. от упълномощено лице на партия „Атака” за извършване на промяна в Общинската изборителна комисия – Минерални бани. Тъй като преписката не е комплектувана в цялост, се проведени допълнителни разговори с упълномощеното лице, обаче и при второто получаване на документацията липсват всички необходими документи, за да бъде извършена тази промяна. Затова ви предлагам да гласуваме писмо до партия „Атака” и официално да поискаме да бъде комплектувана преписката, за да може съответно Централната изборителна комисия да извърши промяна в Общинската изборителна комисия – Минерални бани.

Колеги, в следобедното заседание ще предложи текст на писмото, което да бъде изпратено до партия „Атака”.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, прекъсвам заседанието за десет минути за проветряване на залата.

(След прекъсването.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, продължава заседанието на Централната изборителна комисия.

Разглеждаме точката доклади по административни преписки.

Госпожа Стойчева има думата.

СИЛВИЯ СТОЙЧЕВА: Благодаря, госпожо председател. Колеги, постъпила е молба от партия „Благоденствие, обединение, градивност”, чиято регистрация е заличена с наше Решение № 157. Уведомяват ни, че няма да обжалват решението за заличаване на регистрацията и желаят безлихвеният депозит да бъде възстановен по посочената в молбата банкова сметка.

Предлагам да приемем протоколно решение за възстановяване на депозита.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Благодаря. Колеги, подлагам на гласуване предложението на госпожа Стойчева.

Моля, процедура по гласуване.

Гласували **10** членове на ЦИК: **за - 10** (*Георги Баханов, Димитър Димитров, Емил Войнов, Ерхан Чаушев, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Гаврилов, Любомир Георгиев, Силвия Стойчева,*); **против – няма.**

Благодаря. Протоколното решение заедно с преписката да се предоставят на главния счетоводител за следващи действия, като се дадат указания да се изчака изтичането на срока за обжалване.

Колеги, преминаваме към **точка 6а**. Господин Баханов, заповядайте.

Точка 6а. Доклади по административнонаказателни преписки.

ГЕОРГИ БАХАНОВ: Уважаеми колеги, докладвам ви вх. № ЕП-04-02-9 от 1 юни 2021 г. Получено е искане до председателя на Централната изборителна комисия във връзка с разследване по досъдебно производство по описа на Окръжна дирекция на МВР – Бургас и във връзка с наш отговор ни уведомяват, че определената за изготвяне графическа експертиза от вещото лице (посочват името му, телефон и къде е експерт) желаят да ги уведомим на посочения номер и на имейл адрес за дата, час и конкретния кабинет в сградата на Централната изборителна комисия, когато и където е възможно експертът да изследва оригиналите на документите (документите са

описани подробно) в оригинал, които се съхраняват в Централната изборителна комисия и които сме им предоставили в заверено копие. Но явно колегите желаят да извършат експертизата от оригинала, както е и правилно.

Така че ви предлагам да изпратим писмо след съгласуване с лицата, които отговарят за архива на Централната изборителна комисия, да се свържат на посочения телефон в писмото и да уточнят с вещото лице кога е възможно и кога е удобно да дойде в сградата на Централната изборителна комисия и да извърши необходимите процесуално-следствени действия.

Предложението ми е в оперативен порядък с обаждане по телефона да се уточнят лицето от ЦИК, което отговаря за архива, и вещото лице за часа и датата на извършване на действията.

Уважаеми колеги, вчера на мой доклад докладвах искане и беше прието с решение на Централната изборителна комисия повторно да изпратим писмо до „Информационно обслужване” във връзка с изпратен до нас от Районна прокуратура препис от присъда по отношение на едно лице, с която на същото е наложено наказание лишаване от право да заема определена държавна или обществена длъжност, а именно право да заема изборна длъжност за срок от три години. Писмото ни беше, че следва да извършат проверка дали същото е избрано за кмет на община, кмет на район, кмет на кметство или общински съветник през 2019 г., както и дали е избрано за народен представител на последните избори през 2021 г.

Докладвам ви, че с вх. № НС-00-5-33 от 1 юни 2021 г. и вх. № НС-06-537 от 1 юни 2021 г. по електронната поща сме получили отговори на зададените от Централната изборителна комисия въпроси, така че изпращането на това писмо става безпредметно с оглед на доклада ми. Остава за сведение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Благодаря. Имате ли друг доклад? Не.

Следващата точка е доклади по жалби и сигнали. Господин Баханов, вие сте докладчик в тази точка. Госпожа Матева е заявена първа, но е извън залата в момента. Заповядайте.

Точка 7. Доклади по жалби и сигнали.

ГЕОРГИ БАХАНОВ: Уважаеми колеги, ще ви докладвам, че в Централната изборителна комисия по имейл е постъпила жалба с вх. № ЧМИ-10-3 от 1 юни 2021 г. и в оригинал с плик, доколкото виждам, е постъпила на днешна дата от 2 юни 2021 г. със същия входящ номер – ЧМИ-10-3.

Жалбата е от Й. Д. Д. от с. Ясен, община Плевен, чрез негови двама процесуални представители, адвокати от Софийска адвокатска колегия. Жалбата е срещу Решение № 358-МИ от 29 май 2021 г. на Общинската изборителна комисия – Плевен.

Моля да се запознаете с жалбата, уважаеми колеги. Общинската изборителна комисия – Плевен, е отказала регистрацията на лицето като кандидат-кмет на частичните избори, тъй като същото изтърпява условно наказание лишаване от свобода. Моля да се запознаете с жалбата с цитирания от мен входящ номер. Тя е изпратена директно до Централната изборителна комисия, а не чрез Общинската изборителна комисия – Плевен. Направих опити да се свържа с председателя на Общинската изборителна комисия – Плевен, на посочените телефони в интернет страницата на ОИК – Плевен, безуспешно. Сега издирвам мобилен телефон на колегата председател на Общинската изборителна комисия – Плевен, за да може, както е практиката на Централната изборителна комисия да се комплектува административната преписка и да ни се изпрати. След като пристигне в ЦИК ще подготвя проект за решение, което ще представя на Централната изборителна комисия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колега Баханов, имате ли друг доклад в тази точка?

Колега Гаврилов, вие искате думата.

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: По точка пета, по която не бях сутринта.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Добре. Преди да преминем към осма точка се връщаме на **точка пета**. Заповядайте, колега Гаврилов.

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: Благодаря, госпожо председател. Искам да приключим вчерашния разговор, на работна група вчера след обяд взехме решение неформално за промяна на имена и на места за гласуване извън страната. Ще напомня какво решихме и предлагам да се оформи като протоколно решение със следния примерен текст.

Всички документи по въпроса са в моя папка в днешния ден в подпапка „Промяна на имена на запис и на места за гласуване”. Там ще намерите два варианта на решение и таблица, актуална към вчерашна дата на места, които трябва да се обединят. Текстът, който предлагам за протоколното решение, е следният.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колега Гаврилов, казвате за протоколно решение, а виждам, че проектът е решение, което трябва да бъде взето с номер.

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: В моя папка „Корекции и записи на места” е подпапка, вътре има една таблица ексел, в която има един примерен списък на местата, чийто записи на имена ще променим. И горе има две алтернативни предложения. Едното е проект за корекции на места, другото е проект корекции на места МИС. Ще възприемем едно от двете или нещо трето, просто правя предложение сега какво да решим. Там не е записано, че е протоколно решение, предлагам да бъде протоколно решение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожо Ганчева, заповядайте.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Колеги, аз ще си направя моето предложение във връзка с доклада на колежата Гаврилов, като считам, че ще оптимизира работата на Централната изборителна комисия и да не губим оперативнo време с оглед другите въпроси, които решаваме.

Предлагам Централната изборителна комисия с принципно протоколно решение да реши периодично, на четири-пет дена, да се оглежда списъкът с потвърдените заявления за гласуване извън страната и местата. Съществуват различни записи – един път на български, един път на латиница. Такива записи, които съществуват

в резултат на подадените заявления за гласуване извън страната от лицата, дали са с малки букви или големи, дали са на български или на латиница, от които безусловно е ясно мястото, да бъдат обединявани в място (тук е моментът сега и аз ще ви моля за вашето становище), дали да е в място на български – моето мнение винаги е било, че трябва да е на български. Но се позовавам на практиката от предходните избори, примерно за някои места Министерството на външните работи, самите посланици бяха помолили примерно да се обединява в място на български и в скоби да съществува записът на латиница.

Така че може и сега да го решим. Ако има запис на латиница, да бъде изписано на български, в скоби – на латиница. За яснота и улеснение на българските избиратели.

И за да не взимам думата повече, тъй като на вчерашната работна група с оглед доклада ми от вчерашното заседание, аз си оттеглих предложението, тъй като колегите Гаврилов и Томов споделиха, че ще дават проект на решение за обединяване на места с различни изписвания, аз предлагам, ако приемем това протоколно решение, след което ще трябва да изпратим писмо на изпълнителя, да бъде включено в писмото и мястото, за което имаме информация от посолството в Кралство Дания, от временно управляващия, грамата, която докладвах, изписаното на английски като адрес, към вчерашна дата с едно подадено заявление, да се обедини в Копенхаген, посолство.

И за всички обединения да се изготвят доклади, които да са на разположение във вътрешната мрежа на Централната избирателна комисия.

Иначе аз не възразявам по така предложената таблица от колегата Гаврилов, но считам, че примерно за Талин, изписано с малки и с големи букви, хубаво е да се обедини – то е безспорно Талин в Естония – да се обедини „място Талин” на български.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колега Гаврилов, заповядайте.

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: Аз съм съгласен с казаното от госпожа Ганчева. Резюмирам, вървим към предложението, което е „БИС“ в моята папка, тоест дава се проект за корекции на места „БИС“. И текстът е следният, зачитам ви го от папката: „Сливат се записите на едни и същи места, но изписани по различен начин. Например на кирилица или латиница, с малки или главни букви, с добавени или изпуснати запетаи, точки, тирета, скоби и други подобни.”

Това е текстът, който предлагам като принципно решение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Заповядайте, госпожо Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Може би пропуснах, извинявам се, колега Гаврилов. Уважаеми колеги, аз предлагам обединяването да стане на място тук, както е било винаги, в присъствието на сътрудниците и на членове на ЦИК, които искат. Оглеждат на момента, оперативно, по-бързичко е, няма нужда от излишен документооборот, обективизирано в писма, като така или иначе Централната избирателна комисия го прави това. Предлагам по-прости действия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, аз също бих подкрепила да имаме протоколно решение и по принцип по този ред да се извършват такива корекции.

На практика вашите предложения не са различни по своята същност, но госпожа Ганчева предложи начинът на изписване да бъде на кирилица и в скоби на латиница. По това Комисията единодушна ли е? Господин Гаврилов?

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: Аз възприемам предложението. В таблицата е почти същото, само че там Великобритания е първо на латиница и в скоби на кирилица. Сега ще преместим двете, кирилицата ще излиза преди латиницата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Тогава, колеги, подлагам на гласуване за приемане на протоколно решение в случаите, когато се налагат технически корекции в наименованията на места за гласуване, без да се променя самото място, дори и да

създава впечатление за друго място, само когато е безспорно ясно, че става въпрос само за техническа корекция в наименованието, то да се изписва на кирилица и когато има изписване на латиница, изписването да е в скоби. Периодично техническите сътрудници да предоставят актуализирана информация за такива извършени корекции, които ще се правят в Централната избирателна комисия.

Ако смятате, че трябва да се допълни предметът на протоколното решение, ви моля за допълнение.

Госпожа Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: И тук трябва да стане ясно, колеги, че когато се обединяват тези създадени места в списъка на потвърдените заявления, те ще се обединят в едно място, но ще се обединят и заявленията, които са подадени за гласуване извън страната. Тук е мястото да стане ясно. И ние след края на процеса ще подадем обобщени данни за лицата, които имат право да гласуват за това място след извършените обединения.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Други допълнения има ли? Няма.

Колеги, подлагам на гласуване протоколно решение за предложението, което направих, допълнено от госпожа Ганчева, и въз основа на таблицата, представена от колегата Гаврилов.

Моля, процедура по гласуване.

Гласували **12** членове на ЦИК: **за - 12** (*Георги Баханов, Димитър Димитров, Емил Войнов, Ерхан Чаушев, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Красимир Ципов, Любомир Гаврилов, Любомир Георгиев, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева*); **против – няма.**

Благодаря. Преминаваме към **осма точка**. Заповядайте, господин Георгиев.

Точка 8. Доклад по заявление по Закона за достъп до обществена информация.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Благодаря, госпожо председател. Запитването за достъп до информация е от 19 май 2021 г. с изредени

много въпроси, групирани в общо шест точки, с оповестено желание на питация при докладване на настоящото заявление то да бъде прочетено в цялост пред камерите, което, ако Комисията разреши, може и да го направя.

Сега да кажа, премисляйки заявлението и подготовения към онзи момент, преди десет дни всъщност проект на отговор, в днешна папка с моите инициали, ако искате, погледнете, освен това, което е написано в подготовения проект, който, честно казано, не смятам, че ми харесва като отговор изцяло, смятам, че голяма част от последните въпроси бих лично за себе си причислил към риторични такива. Това, с което най-много се занимава Комисията от създаването си, изобщо не е по ЗДОИ според мен. Лично моето мнение е, че част от тях са въпроси, съдържащи отговора в себе си.

Поставих го и горе-долу ден или два след постъпването. Смятам, че оттогава досега, поне аз за себе си доста повече съм научил по отношение на някои от отговорите. Не знам дали изобщо трябва да се отговаря конкретно, смятам, че Комисията най-много от времето си отделя да отговори по подходящ начин на поставените въпроси.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, запознахте ли се със запитването и с проекта на отговор? Моето мнение е, че заявителят, който иска предоставяне на тази информация, да, може да бъде поискана от Централната избирателна комисия, но аз смятам, че това не е информация по Закона за достъп до обществена информация, тъй като една част от поставените въпроси са свързани с прилагане на Изборния кодекс и въпроси, които дори към момента не са решени, предстои вземането на такива решения от Централната избирателна комисия. А всички решения на ЦИК се публикуват на интернет страницата на Комисията.

Бих подкрепила да отговорим на запитването, но основанието за отговора според мен не е Законът за достъп до обществена информация.

Колега Георгиев, така подготовеният проект според мен трябва да бъде оптимизиран с оглед предоставяне на коректен

отговор. Затова ще ви помоля да го внесете на доклад, след като се направят съответните промени в него.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Като отговор на въпросите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Да, в отговор на запитването на господин К..... За да можем да му отговорим по така зададените въпроси в частта, която е в компетентността на Централната изборителна комисия, тъй като виждам, че са поставени и въпроси, свързани с други организации.

Имате ли друг доклад?

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Не.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, остана ни само точка „Разни”. Ако няма някаква изключителна спешност, аз ви предлагам да остане за края на заседанието, ако стигнем до тази точка.

Прекъсвам заседанието на Централната изборителна комисия, което ще продължи в 15,30 ч., като ще продължим с документацията по обществената поръчка, която днес трябва да финализираме, за да може да бъде и заявена в електронната платформа за обществените поръчки.

Прекъсвам заседанието до 15,30 ч.

(След почивката.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Здравейте, колеги!

В залата сме 11 членове на Централната изборителна комисия. Заседанието на комисията може да продължи в следобедната си част.

Предстои да разгледаме документацията за откриване на обществената поръчка по процедурата по чл. 79, ал. 1, т. 4 от Закона за обществените поръчки.

Във вътрешната мрежа на вашето внимание са изготвените проекти на документи, а именно: техническа спецификация, решението за откриване и проекта на договор. По време на обсъждането ще ви моля там, където забелязвате текстове, които

смятате, че трябва да бъдат изменени или допълнени, да правите своите предложения.

Колега Войнов, заповядайте. Ако прецените в друга поредност да ги разгледаме, но моето предложение е: тъй като експертите са тук, да започнем с техническата спецификация, която така или иначе ще намери своето отражение и в решението, и в проекта на договор.

Заповядайте.

Точка 4. Машинно гласуване.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Благодаря, госпожо председател.

Уважаеми колеги, проектът за техническа спецификация, който е предоставен на вашето внимание, до голяма степен се покрива с техническата спецификация, приета във връзка с предишните избори за народни представители на 4 април 2021 г.

В техническата спецификация разликата е в първи раздел „Обща информация“, а именно предметът на настоящата процедура, който е договаряне без предварително обявление за доставката на 1500 специализирани устройства за електронно машинно гласуване, като изискването е машините да са същият модел, който е идентичен с доставения по Договор № 1 от 6 февруари 2021 г. между ЦИК и „Сиела Норма“, когато поръчахме 9600 специализирани устройства за машинно гласуване, като е предвидена опция, съгласно чл. 116, ал. 1, т. 1 от ЗОП за доставка на допълнителни 500 броя при възникнала необходимост от такава след произвеждане на изборите за народни представители на 11 юли 2021 г. Изискването за тези 1500 машини е да имат инсталиран софтуер, в това число системния и приложния софтуер, включително и на софтуера, който управлява специализираните хардуерни устройства в пълен комплект с изходния ток, така че системният и приложен софтуер да имат възможност да се модифицират за всякакъв вид избори, предвидени в Изборния кодекс, без намеса на доставчика. Това е изискването, както беше и за предишните 9600 машини.

В следващата част от предмета на процедурата е дейности, представляващи логистично осигуряване и техническо обслужване на специализираните устройства за електронно машинно гласуване при произвеждане на частичните местни избори, насрочени за 27 юни 2021 г., както и изборите за народни представители, насрочени на 11 юли, обучение на ЦИК, ОИК, РИК, СИК и СИК извън страната за работа със специализираните устройства за електронно машинно гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, аз ви предлагам да ги обсъждаме по раздели, защото, ако възникват въпроси, да могат своевременно да бъдат поставени.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Да довърша само по този раздел.

Новото изискване е, че в рамките на изпълнението на обществената поръчка изпълнителят трябва да осигури общо 11 100 специализирани устройства за гласуване в избирателни секции, определени с решение на Централната избирателна комисия. Тоест, освен закупените сега евентуално 1500 машини, и досегашните 9600 влизат в тази бройка.

Изпълнителят трябва да извърши подготовка на тези 11 100 специализирани устройства с инсталиран софтуер за електронно машинно гласуване и да извърши всички необходими дейности по осигуряване и обслужване, в това число инсталиране, деинсталиране, тестване, техническа поддръжка, включително и гаранционна подмяна на дефектни устройства от предходни избори. Указана е техническа помощ и съдействие и съответните обучения, материали за разяснителна кампания за машинното гласуване и други.

Другите изисквания в общата част са същите, както и досегашната техническа спецификация. Устройствата трябва да отговарят на определени стандарти, които са изброени. И накрая е допълнено, че изпълнителят прилага и мерки за гарантиране на здравето на гражданите, използващи машините за гласуване в условията на пандемия COVID-19. Същото се отнася и за екипите.

Това е първата част – Обща информация. Ако искате да обсъдим нея.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, в раздел I – Обща информация, аз имам следния въпрос.

В първия абзац по средата имаше текст „без намесата на доставчика“ – „с възможност да се модифицират за всякакъв вид избори, предвидени в Изборния кодекс, без намеса на доставчика“. А трябва ли да се добави текст „и производителя“? Защото при обсъждане на договора, чието изпълнение предстои да бъде приет, от предходни срещи, проведени и със „Сиела“, и с Държавна агенция „Електронно управление“, и с „Информационно обслужване“, включително и с част от вас, аз останах с впечатление, че текстът, който е записан в сключения договор, че модифицирането е обвързано с това да може да става без намеса на доставчика, не е достатъчно, а трябва да се предвиди и без намеса на производителя, защото имало част от лицензионни споразумения, или не знам какво, кажете вие на технически език, че само ако е предвидено без намеса на доставчика, производителят дали би могъл да създаде затруднения при това модифициране?

АТАНАС ШАРКОВ: Да, източникът на това нещо е производителят на софтуера. Доставчикът в случая е само негов посредник, тъй като той самият в по-голямата си част не притежава собствено ноу-хау за системата на производителя, така че е правилно да се запише „и производителя“, в смисъл без намесата на доставчика и на производителя на софтуера.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, какво е вашето мнение за това?

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: На две места в първия раздел да се добави в скоби „производителя“ след „доставчика“. В началото, по средата и в края на обявлението.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Добавяме го, така ли?

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Без намесата на доставчика и производителя.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз попитах дали трябва да се добави, защото добавянето му да не блокира процеса. Затова.

ЯСЕН ТАНЕВ: Уважаема госпожо председател, това, което би ни донесло да добавим това пояснение, е, че няма да търсим експертиза в доставчика, която той да гарантира, че е получил от производителя. По този начин ще можем двойно да подсигурием процеса. Така че добавянето по-скоро изяснява и ни дава възможност за по-висока увереност на автономност.

Препоръчваме и мисля, че би било положително. Ако решите, че утежнява текста, то трябва да се пренесе тази отговорност към доставчика, което не е необходимо към момента според мен.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз зададох този въпрос и с оглед на това, че предстои държавата да придобие собствеността и придобивайки я да не е ангажирана с доставчика или производителя.

ЯСЕН ТАНЕВ: Кратко резонно е да добавите текста и това би било още по-висока сигурност.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: И следващият ми въпрос е може би по-скоро към юридическата част, господин Желязков, където е предвидена опцията по чл. 116, в началото още – чл. 116, ал. 1, т. 1 от Закона за обществените поръчки за доставка на допълнителни 500 броя. Трябва ли да се уточнява точният брой, когато се използва тази възможност на закона, или може да бъде с опция съгласно чл. 116, ал. 1, т. 1 за доставка на допълнителен брой устройства?

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Трябва да има някаква горна граница. Можем да го напишем „до 500“ или „до 1000“, но трябва да има все пак яснота. В ЗОП, чл. 116 точно това пише, че може да се направи такава опция, когато в документацията подробно е разписано какво може да се анексира впоследствие. И за да е ясно отсега, трябва да има някаква бройка, макар и „до“ да звучи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз попитах за възможността на закона по тази разпоредба, защото, ако е

предвидена в тази обществена поръчка, говорихме, че после може да се осигури допълнителния брой при по-леки условия.

Заповядайте, госпожо Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Благодаря.

Аз бих предложила на колегите, ако възприемем да бъде посочено до определена бройка, да гласуваме и да увеличим броя на възможните машини за доставка след тези избори до 1000, за да имаме спокойствието, ако се прецени, че за следващите избори са необходими по две машини в повече секции, да имаме спокойствието за това, че ще е възможно да ги закупим и да ги доставим.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Може ли само да вметна нещо? Понеже колежката Рени Кирилова ще дойде също, тя има друго мнение по въпроса. Казвам ви – аз смятам, че е възможна такава опция така разписана в поръчката. Тя има друго мнение. Не казвам какво е.

РОСИЦА МАТЕВА: Докато чакаме госпожата да дойде, аз мога ли да попитам нещо друго? Така и така съм взела думата.

Тук посочваме още в началото на предмета на поръчката „машина за гласуване А4500 модел, произведена от „Смартматик Интернешънъл Корпорейшън“. Доколко сме сигурни, че това е моделът и марката, и идентификацията на този тип машина за гласуване, от които са доставени 9600 броя с договора от 6 февруари, и че производителят е „Смартматик Интернешънъл Корпорейшън“? Аз досега се рових в ЦАИС, но не можех да намеря. Много ясно си спомням при предходната поръчка, че „Сиела“ имаше сключен договор със „Смартматик“, а бяха представени документи и лицензии от друг „Смартматик“.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Да. Едното е корпорейшън, а другото беше с друго нещо.

РОСИЦА МАТЕВА: Едното беше корпорейшън, другото беше нещо друго, но не можах да открия сега в документите.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Това го взех от документацията на машините.

РОСИЦА МАТЕВА: Мисля, че това трябва много внимателно да се провери, щом посочваме производителя. Да не се окаже, че посочваме лице, което не е производител, защото едното беше собственик на другото и нямаше...

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Те са закупили от другия „Смартматик“, а в спецификацията пише „корпорейшън“.

РОСИЦА МАТЕВА: Нека, ако ще посочваме производителя, да проверим няколко пъти, че това е производителят. И другото, което е, че това е моделът. Защото в предходния договор от 6 февруари, няма посочен модел на машините, а ние искаме да бъдат същите, за да може да се ползва и софтуера. Нека това да го изясним със сигурност.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Аз, като лице за контакт, по сега действащия договор, мога да направя писмено запитване до „Сиела“, или как да стане?

РОСИЦА МАТЕВА: Господин Желязков, ние имаме достатъчно документация при нас, за да проверим със сигурност кой е производителят, поради разликата в наименованията на фирмите. И да проверим със сигурност, че това е моделът на устройството.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Така е изписано. Такава машина, еди-каква си, производител „корпорейшън“.

РОСИЦА МАТЕВА: Къде е изписано?

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Горесте имам документи. Ако искате ще сваля. Спецификация на машината, както и опис за гаранционни карти. Оттам го взех. Различни са двете фигури „Смартматик“.

РОСИЦА МАТЕВА: Просто да сме сигурни, че това са машините.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Едните са продали на „Сиела“, пък другите са производители на този модел. Така пише.

РОСИЦА МАТЕВА: Току-що казахте, че едните са производители на машините, пък другите са продали на „Сиела“. Какво са продали на „Сиела“? Пак тези машини?

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Да.

РОСИЦА МАТЕВА: Как едните са ги продали, пък другите са ги произвели? Ние кого пишем тук?

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Нямам идея, но така пише: произведено от еди-кой си.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Господин Желязков, много Ви моля с малко думи конкретно на поставения въпрос: чии са машините от този модел – на „Сиела“ или на „Смартматик“? Имаме ли яснота?

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: На „Сиела“ са машините, но...

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Собственост на „Сиела“. Имаме документ за собственост на „Сиела“?

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Да, има за 9600. Има документ. Горее. Ако искате ще се кача да го намеря.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Я го намери.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Добре, качвам се.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожо Ганчева, заповядайте.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Като сме започнали към експертите от правна гледна точка. Господин Желязков, аз имам въпрос към Вас. Всички членове да сме при равни условия, така ако започнете на всеки... Ще Ви дадем възможност според мен. Председателят ще Ви даде възможност да отидете да си вземете документите.

Така или иначе аз ще Ви моля да се обосновете от правна гледна точка, тъй като казахте, че с другия юрисконсулт в дирекция „Администрация“ сте на различни мнения по отношение на това дали по смисъла на чл. 116 може да се определи конкретна бройка за доставка на машини, в случай че се ползва тази опция. Моля Ви да се обосновете с правни аргументи защо според вас е невъзможно това нещо.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Така е написано в чл. 116, ал. 1, т. 1.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Разпоредбата на чл. 116, ал. 1, т. 1, промените са предвидени в документацията за обществената поръчка и в договора чрез ясни, точно и недвусмислени клаузи, включително клаузи за изменение на цената

или опции. Обхватът и естеството на възможните изменения или опции, както и условията, при които те могат да се използват, не трябва да води до промяна в предмета на поръчката, или на рамковото споразумение.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Предметът не се променя. Обемът се променя.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Трябва ли да фиксираме горна граница на допълнителния брой или не трябва?

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Да. И цена, при която ще бъдат доставени тези машини – това също се фиксира. Казваме, че цената е каквато е цената по...

РОСИЦА МАТЕВА: Извинявайте, нали четохте съдебна практика? Какво казва практиката?

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Че може така да се направи, но Рени Кирилова е чела нещо друго, което аз...

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Много Ви моля, не се оправдавайте.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Казвам Ви: тя си има друго мнение по въпроса. Аз също съм чел. Тя по един начин чете материята, аз явно по друг. Съжалявам.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожа Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Тъй като очевидно четем т. 1 по различен начин, колега Желязков, тъй като сме юристи и двамата, може ли да ми посочите номера на съдебно решение, с което аз ще се запозная в хода на дебата?

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Не, не мога.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Защото на микрофон или извън микрофон казахте, че сте чели съдебна практика.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Две решения на ВАС. Гореще са, не са при мен.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Беше добре да си ги вземете, като знаете целта на днешното Ви идване тук.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, за да вървим напред, аз си отбелязвам този въпрос. Очаквах цялата

преписка да е при Вас по подготовката на документацията, която гледаме, отчитайки сериозността на въпроса, който днес трябва да бъде решен.

РОСИЦА МАТЕВА: Много моля, госпожа Рени Кирилова е на горния етаж. Трябваше вече да е дошла.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Трябваше.

РОСИЦА МАТЕВА: Много моля да звъннете да Ви донесат тези съдебни решения, защото ние ще ги прочетем, докато четем останалите неща от поръчката. Нямаме никакво време.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, по раздел I имате ли въпроси, предложения?

РОСИЦА МАТЕВА: Вярно е, че то е в общата информация на техническата спецификация, но като гледам съдържанието на първия абзац е предметът на поръчката. И моето предложение е някак си да го разделим, да не е едно изречение от една страница, а да разделим доставката на 1500 специализирани устройства, след което отделно от това да бъде ново изречение необходимият софтуер – приложен, системен, включително и софтуерът, който управлява специализираните устройства, като още започвайки това изречение да тава ясно, че то се отнася за всички 11 100 машини, които ние ще имаме на разположение с приключване на тази поръчка. Защото тези 11 100 са споменати някъде по-назад, чак след като се осъществяват дейностите по процесите на модифициране на устройствата. Така че предлагам да бъде отделно, в отделни изречения и да започнем с това, че трябва да бъде осигурен и инсталиран софтуер за 11 100 устройства и да продължим надолу. И така да бъде предметът на поръчката и в нашето решение, и в договора.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Господин Шарков, искахте думата.

АТАНАС ШАРКОВ: Аз само да допълня, че чисто технически съм съгласен с госпожа Матева, защото едното е доставка на машини, другото е правене на софтуер, и третото са техническите дейности, свързани с изпълнението на изборите.

Просто има логика тези три на практика доста различни задачи и дейности малко да се разделят.

А иначе за допълнителната опция аз не знам дали му е времето сега да го кажа, но ние, като препоръка смятаме още отсега да ви го кажем, след изборите ще се покаже много по-добре, но със сигурност трябва да бъдат планирани и допълнителни количества от гледна точка на едно нещо, че по време на избори, като има две машини, това е един основен принцип за надеждност, когато разчиташ на такива технически устройства. Неслучайно на бензиностанциите хората имат по повече помпи, защото това нещо гарантира, че ако едната помпа се спре, другата работи. Сега нямаме условия за повече, но за в бъдеще това със сигурност трябва да е една от препоръките за наличие на допълнителни станции.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Господин Ципов, заповядайте.

КРАСИМИР ЦИПОВ: Благодаря, госпожо председател.

Уважаеми колеги, посочването на конкретен модел на машината смятам, че трябва да се обмисли изключително внимателно, защото искам да ви обърна внимание на един от последните абзаци в раздел I – Обща информация, че изпълнителят трябва да представи продукти в съответствие с наредбата за излязло от употреба електрическо или електронно оборудване. Не съм запознат в частност с този подзаконов нормативен акт, но елементарната логика сочи, че не трябва да са предмет на такава процедура продукти, чиято гаранция може би изтече по време на изпълнение на договора, продукти, които са изработени и пуснати в експлоатация през последните може би повече от няколко години, защото различните продукти имат съвсем различен гаранционен срок.

Мисля, че обвързването с конкретен модел, без да сме наясно коя е годината на производство на този модел, може да доведе до противоречие с този текст от така наречената обща информация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, по това предложение?

Заповядайте.

ЯСЕН ТАНЕВ: Целта за посочване на модела, който да гарантира идентичност на доставеното оборудване в контекста на кратките срокове, които има до провеждането на изборите, е свързано с методологията, която вероятно ще разгледате по-късно. Там спрямо т. 8 има много ясен текст, който казва, че ако машините са идентични и няма промяна в методологията, то можем да се доверим, и аз смятам, че това е правилно, на институциите, които са извършвали удостоверяването и това удостоверяване да не се налага да се извършва отново.

Трябва да имате предвид, че ако машините са различни от тези, които са били доставени до момента, то дори при непроменена методология за удостоверяване, трябва да минат задължително целия процес през трите института, а това са БИС, БИМ и ДАЕУ. Към момента на база на методологията, имайки предвид, че промените са основно в Методологията на ДАЕУ, смятаме, че същият модел машина би намалило това време, което може би няма.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Заповядайте.

РОСИЦА МАТЕВА: Ако не посочваме изрично модела, а само кажем „идентични с доставените по договор“, идентични като хардуер и софтуер с доставените по договор номер еди-кой си, това достатъчно ли е?

ЯСЕН ТАНЕВ: Това според мен е достатъчно, защото те, ако са идентични, няма да се налага да се прави удостоверяване, защото точно това е текстът.

Може би е хубаво да използвате текста, който е посочен в т. 8 от Методологията, за да имате идентичност на квалификацията.

РОСИЦА МАТЕВА: Сега ще трябва да търсим методологията.

ЕЛКА СТОЯНОВА: Хубаво е да е същите. Изрично проверявах, за да знаем какво включва идентичността. Въпрос на тълкуване е коя от съответните думи ще сложим при евентуално изпълнение или неизпълнение. Затова според мен по-точното е да са

„същите по договора“, което неминуемо ще доведе до необходимостта да посочим модела. То е ясно.

РОСИЦА МАТЕВА: Добре, ако кажем „същите като хардуер и софтуер с доставените по договор еди-кой си“ е достатъчно ясно.

ЕЛКА СТОЯНОВА: Моето лично мнение е.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз питам и IT специалистите, защото освен юридическата страна на въпроса, имаме и техническа.

ЯСЕН ТАНЕВ: Тогава трябва да гарантирате, че същият текст, ще бъде транспониран и в т. 8 от Методологията, за да може да няма тълкувание кое да бъде различно от текста, който сте посочили.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Някой има ли в себе си Методологията, за да видим текста на тази т. 8.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Има я на сайта на ДАЕУ.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, докато правим справка с Методиката, по раздел I имате ли други предложения?

РОСИЦА МАТЕВА: Точка 8: Удостоверяване на съответствието на техническите устройства за машинно гласуване, които вече са използвани в предходния избор. В случаите, в които се извършва удостоверяване на съответствието на използвани в предходни избори технически устройства за... екипите за оценяване извършват следните дейности: преглед за промени в текущото европейско и национално законодателство, преглед на предоставената от ЦИК документация, оглед и анализ на състоянието, съдържащ само дейностите... Ръководителите на екипи разработват план за оценяване... Не виждам какво.

Те нали удостоверяват типа устройство?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Може би „същите като доставени по договор №... от 6 февруари, използвани като вид в изборите на 4 април“. Достатъчно ясно ли е?

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Според мен текстът, който е записан в момента, ако това е моделът, е точен.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, има два варианта: или се изписва моделът на машината, или се използва текстът, който господин Ципов или госпожа Матева предложи – да не се конкретизира така изписан моделът, а да бъде „специализирани устройства за електронно машинно гласуване, същите като доставените по договор № 1“...

РОСИЦА МАТЕВА: Или „от същия вид и тип, като доставените по договор“. Да включим и думата тип. От същия тип и вид като доставените по договор.

ЯСЕН ТАНЕВ: Това звучи еднакво с текста от т. 8. Без да имаме вашата експертиза, ние го разбираме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Същите като вид и тип – така ли?

РОСИЦА МАТЕВА: От същия вид и тип...

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: ...като доставените, съгласно договор...

РОСИЦА МАТЕВА: Да. И така махаме и произведени от кого.

Аз бих искала, да попитам колегата Кирилова. Тук възникна въпрос, че Вие имате някакво различно становище от колегата Желязков по чл. 116, ал. 1, т. 1.

РЕНИ КИРИЛОВА: Не толкова различно становище, а мисля, че трябва да сме абсолютно аргументирани за фактите и обстоятелствата, които трябва да са налице, за да има изменение на договора. И понеже ви чух, в този смисъл е Решение № 5507 от 5 май 2021 г. на ВАС по административно дело № 691 от 2021 г., 7-о отделение. Цитирайки него, долу-горе касае изменение на договора, практиката по чл. 116. Изрично в Директива 2014/24, чл. 72, както и от чл. 116 от ЗОП е забранено изменение на договора, което не трябва да допуска да води до съществено изменение на предмета на такъв. Тоест трябва да сме сигурни, че по този начин няма да изменим предмета на поръчката, като по т. 1 трябва да сме абсолютно в хипотезата възложителят предварително да е декларирал възможността и причините за евентуалното изменение

на договора. Ако се мотивираме относно възможността и причините, окей, законодателят казва: просто трябва една абсолютно мотивна част по тези два за мен императивни основания, за да настъпи изменението на договора по чл. 116, ал. 1, т. 1. Точка 2 е съвсем друг случай.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Не говорим за т. 2.

РЕНИ КИРИЛОВА: Да. Казвам, че няма нищо общо с другата част.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожа Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Аз искам да попитам колегите юристи какво мислят за възможността тази процедура да завърши примерно, или да се приложи рамково споразумение от доставчика „Сиела“.

РЕНИ КИРИЛОВА: Аз не разбирам. Тоест да не тръгваме по разпоредбата на чл. 79, т. 4? Друга процедура ли?

За ваше сведение, същата процедура по чл. 79, т. 4 с изменение на договор, да, знаете в практиката винаги се търси някаква идентичност в части, не може да е абсолютно същите, но юристите знаем откъде да извадим съответните изводи по съответния казус, е Решение № 15471 от 14 декември 2020 г. на ВАС, по дело № 7912 от 2020 г. Отново става въпрос за чл. 79, т. 4 и отново има позиция за изменение на договора по чл. 116, ал. 1, т. 1.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Въпросът на госпожа Ганчева мисля, че беше дали може да се сключи рамково споразумение?

РЕНИ КИРИЛОВА: Сега не мога на прима виста да кажа за рамково споразумение. Проверила съм за чл. 79, т. 4 и мисля, че от тази хипотеза мога да обоснова мотивите. Друг е въпросът за чл. 116 ако възникне необходимост, дали не може да се извърши отново същата хипотеза на чл. 79, т. 4 при същата евентуално мотивна част на решението, но за рамково споразумение така не мога. Аз трябва да проверя закона. Не мога на прима виста да отговоря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз пак ще помоля колегите от ЦИК да погледнем техническата част, за което ни е

нужно съдействието на експертите, а юридическата част можем и без тях да си я коментираме.

В първия раздел „Обща информация“, колеги, имате ли други въпроси, и то по-конкретно свързани с технически въпроси? Или да преминем към раздел II – самата техническа спецификация вече по същество какво ще бъде заданието?

Колега Войнов, продължете нататък.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Благодаря.

Втори раздел – същинската техническа спецификация.

В първия абзац според мен трябва да отпадне „приложение към Решение № 1908 от 27 октомври“.

По самата техническа спецификация, първо, точка „Въведение“ – тук няма промени в сравнение с досегашната техническа спецификация. Казано е, че общите изисквания към апаратите и програмната част са дефинирани в чл. 213, ал. 2 от Изборния кодекс.

Ако няма по първа точка?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колега Георгиев, заповядайте.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Накрая на предпоследния абзац пак към „доставчика“ да се добави в скоби и производителя.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Аз ще пусна на търсачка и навсякъде ще го добавя защото това е в името на поръчката.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Това е последното, аз я пуснах.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Има и в решението, и в договора.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: За тук говоря.

РОСИЦА МАТЕВА: Хубаво е да си отбелязваш навсякъде, където го видим, да си дописваш и после да си го проверяваш.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Втора точка е нова точка, която се предлага, а именно: „Предоставяне на техническа документация във връзка с предварителната проверка на предоставените машини спрямо изискванията на чл. 213, ал. 2, т. 17“. Тук са изброени шест вида документация, която трябва да бъде представена, като аз предлагам трети, четвърти и пети булет да бъде добавено на

български език, защото мисля, че така приехме на работното заседание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз искам само да уточним нещо. Този текст, който е маркиран в жълт цвят, това са представените изменения в сутрешната част на работното обсъждане – това ли е? Само за уточнение.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Да.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: И всъщност в отделните точки виждам, че има съкращения, не говоря за устройствата за машинно гласуване, но където има други съкращения, дали е възможно да се изпише в цялост за какво става дума.

ЯСЕН ТАНЕВ: Ако решите, можем да го разпишем в скоби евентуално. Използвали сме терминологията на производителя, която е популярна за идентифициране на тези елементи от решението.

РОСИЦА МАТЕВА: Но не и за нас.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Така, както е този „подписан технически архив“ надолу в скоби има понятие на латиница, по същия начин и това съкращение, ако може да е пояснено.

РОСИЦА МАТЕВА: Дори и да си остане като съкращение, в скоби да е пояснение.

ЯСЕН ТАНЕВ: Нужно ли е да е на български, защото това е платформа за управление на изборите – election management platform. Оттам идва.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Още по-добре, ако го има на български.

ЯСЕН ТАНЕВ: В смисъл да разпишем английската абривиатура и след това на български език референцията.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Аз пак искам да попитам експертите: нали за тук ставаше въпрос на български език да бъде документацията по последните четири булета?

АТАНАС ШАРКОВ: да.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Значи би трябвало, освен на последния булет, и на трите горни над него, накрая да се добави на български език.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз мисля, че попитах тази сутрин на втора точка първата подточка ИС какво беше?

АТАНАС ШАРКОВ: Информационна система.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Там също да се изпие изцяло. Съкращението може в скоби, ако се повтаря по-нататък в текста, но да е ясно при първото му срещане.

Господин Георгиев, заповядайте.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Благодаря.

В началото на т. 2 след „ал. 2“ да отпадне запетайката и т. 17, а да се замести с ИК, тоест за цялата алинея втора. Спрямо изискванията на чл. 213, ал. 2. И да добавим „от Изборния кодекс“.

После малко по-надолу в точките, той и колегата каза, започва да се използва ТУМГ, което е най-често срещаното съкращение с инициали на устройството. Да ги уеднаквим.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Това после ще го направим отначало докрай.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Само го казвам, защото съм го забелязвал.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Мисля, че юристите си отбелязват. Това са редакционни бележки, дайте да видим текста по същество.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: И документацията на български.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Ако изчистихме т. 2, следващата т. 3, която също е нова точка, е представяне на пълния набор от всички софтуерни инструменти и обучение, необходими за реализацията на изборните процеси по всички видове избори, предвидени в Изборния кодекс, без участие на доставчика и производителя, като са изброени инструментите, които трябва да бъдат предоставени – четири вида инструменти, виждате ги, описани са.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз ще си повторя въпроса от сутрешното обсъждане на подточката, която е първата на точка 3 – версия 1.4. Тук не трябваше ли да бъде обвързано, съгласно приложение номер към спецификацията? Това не е ли на преброителя техническия формат? Не е ли това тази версия 1.4? Нали сутринта така обяснихте?

АТАНАС ШАРКОВ: Да, точно така е. В приложение да се изведе това нещо, защото самият документ трябва да бъде приложен към търга, в смисъл към документацията. Трябва да се изведе в приложение към техническата спецификация документът, който е представен от „Информационно обслужване“ и приет от ЦИК, утвърдената версия.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Първият булет ще стане: изготвяне на електронни бюлетини за провеждане на всички видове избори, предвидени в Изборния кодекс по образци, предоставени от ЦИК; генерираните от ТУМГ файлове, да са в съответствие с утвърдената версия на формата...

РОСИЦА МАТЕВА: На утвърдената от ЦИК – нали така говорихме?

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Добре. ...от ЦИК версия на формата на данните от машинно гласуване, съгласно приложение №...

Ако по т. 3 няма други забележки, т. 4 е разширена софтуерна поддръжка, включваща отстраняване на открити софтуерни грешки, както и поддръжка от страна на възложителя за разработка на промени за нови избори, включващи нови бюлетини и нови механизми за сигурност и удостоверяване. Като в тази точка са изброени девет булета.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, на четвърта точка обърнете внимание на текста за разработка на промени за нови избори, включващи нови бюлетини. Едно и също ли разбираме под нови избори, или друг вид избори? На промени за други видове избори, включващи нови или други видове бюлетини, защото бюлетината може да е за същия вид избор, но да е с ново съдържание.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Предлагам вместо „нови избори“ да стане „следващи избори, включващи нови бюлетини“.

РОСИЦА МАТЕВА: Може да е друг тип избори.

ЕЛКА СТОЯНОВА: Предлагам формулировка „всички видове избори по Изборния кодекс“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожа Солакова тук предложи според мен един по-разумен текст: промени за други видове избори, включващи съответните бюлетини според вида избор.

На първия булет в т. 4, думата „фирмата“ според мен може да отпадне – „независимо от производителя и/или доставчика“.

Аз искам нещо да попитам експертите по т. 4. Тя започва така: „разширена софтуерна поддръжка, включваща отстраняване на открити софтуерни грешки“. Как се откриват и от кого тези софтуерни грешки? Вземам повод от това, което се чува за това какъв е бил проблемът във Велико Търново. Все още никой не може да каже с точност какъв е проблемът – някои казват, че това е софтуерен проблем, което според мен не е така, най-вероятно става въпрос за човешка грешка. Казвам, че все още никой не знае със сигурност, защото анализ не е направен, който със сигурност да докаже.

Ако вложим смисъл в тези думи: „отстраняване на открити софтуерни грешки“, какво се разбира под това?

ЯСЕН ТАНЕВ: Госпожо председател, смисълът на тази точка изхожда от другите практики в софтуерното инженерство и се базират на това, че продуктите, създадени от хора, биха могли да имат пропуски или да могат да бъдат усъвършенствани или подобрявани. Заради това всеки един продукт, който ще бъде използван дългосрочно, е необходимо да има ангажимент на производителя му за това той да бъде подобряван. Като подобренията могат да бъдат предизвикани от ползвателите, в случая ЦИК като възложител, или на базата на други добри практики, придобити при използването на оборудването в други държави, или при други случаи. Като, разбира се, подобренията

могат да бъдат приети или отхвърлени, ако не са необходими. Заради това добрата практика изисква ангажимент като на добър стопанин на производителя, който да бъде осигурен в дългосрочен период. Презумпцията не е, че ще имаме грешки, или че имаме такива, а просто да се подсигуририм.

Другата формулировка, която се използва, е софтуерна застраховка, но тя не е приложима адекватно в случая, в който ние ще го използваме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Разбрах. Това ми беше достатъчно по принцип.

Госпожо Матева, заповядайте.

РОСИЦА МАТЕВА: А как установяваме последния булет от т. 4 – „неустойка за всяко нарушение при настъпване на вреди“? Как установяваме настъпването на вредите при гласуване?

АТАНАС ШАРКОВ: Това е вече тежък въпрос и по-скоро правен, но ще ви кажа какво представлява нарушението на така нареченото споразумение за гарантирано ниво на поддръжка.

Всички тези инциденти се регистрират в система, която доставчикът, по-точно производителят... Не, това е онлайн платформа, най-вероятно ще бъде система, в която се договарят производителят и ползвателят на системата, при сключване на такъв договор да се регистрират всички проблеми, които ползвателят открива при ползването на системата, независимо в какъв момент.

Повечето от тези грешки, които очакваме да се откриват, ще бъдат всъщност откривани не по време на изборите, а при подготовката на софтуера за изборите, или при някакви тестове, каквито бяха провеждани тази седмица, тоест в период на подготовка на системата. Случат ли се такива неща по време на изборите, значи не сме си свършили работата.

Та такава система, когато се открие такъв проблем, ние като ползватели съответно вътрешно ще имаме процедура, по която това да бъде сигнализирано на IT екип на ЦИК, или някои от фирмите изпълнители, които може да се използват, и съответно наш представител трябва да регистрира в тази онлайн платформа. Това,

което се прави, е, че в платформата се регистрира, примерно, на 9-о число в еди-колко си часа е регистриран такъв проблем и според проблема течат времената. Ако дадено време бъде нарушено, като време за... Две са времената, които се следят: време за реакция, тоест от другата страна да бъде потвърден проблемът и да бъде започната работа по неговото отстраняване; и другата стъпка е отстраняването му. И нарушение се брой всяко неизпълнение на тези времена, като по принцип има значение какъв е типът на грешката. Тоест грешките, които са от първия вид, както ги бяхме кръстили – първа степен. Първа степен грешка са най-опасните грешки. При нарушение на първа степен грешка трябва да има по-голяма неустойка. И съответно от третата степен те са некритични, не засягат работата на самата система, а по-скоро нейни подобрения.

ЯСЕН ТАНЕВ: Може би квалификацията „инцидент“, тя затова се приема като инцидент, за да бъде неутрална до установяване на причината и казуса за възникване. Но точката е задължителна, за да поддържа в кондиция изпълнителя.

АТАНАС ШАРКОВ: Ако искате още малко да допълня – вреда настъпва, ако те не са реагирали във времето, и ако неработата на системата в този период е причинила някакви реални щети на ползвателите на системата, но това вече е предмет не на споразумението, а на някакви други процедури.

РОСИЦА МАТЕВА: А някъде по-нататък описани ли са времената на реакция, или тук трябва да разпишем точно това, което обяснихте? Да допълним.

АТАНАС ШАРКОВ: Ние сме написали едни времена, но в интерес на истината това са по-скоро граници, които ние сме поставили, и би трябвало тези неща да бъдат договорени при сключване на договора с изпълнителя.

Обърнете внимание, примерно, при първа степен грешките трябва проблемът да е решен до 24 часа, което означава, че времето за реакция трябва да е, примерно, два часа в най-лошия случай. И това има значение, защото, представете си, ние сме в България, ако хората, които правят софтуера, производителят е в Китай, примерно,

измислих си случайно, но това е де факто реалността в България, такива компании, за да изпълнят тези си ангажименти, те поддържат екипи, които работят денонощно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Господин Георгиев, заповядайте.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Само редакционно – последните три преди „неустойката“, не са отделни, те са подточки на точката за изисквания и трябва по друг начин да бъдат оформени. Първа степен, втора степен и трета степен се отнасят само за...

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, накрая финалното оформление може да го направим т. 4, след това да бъде 4.1, 4.2. Може и друга номерация да определим да е ясно, за да може, когато се използва текст, с тези точки може да няма яснота.

Госпожа Солакова.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Аз искам само да попитам дали е възможно работните дни да ги трансформираме в календарни дни, за да нямаме в договора и в приложенията към договора и по тази процедура изобщо работни дни?

ЯСЕН ТАНЕВ: Това е нещо, което зависи от коя страна сте на преговорите. Имайки предвид, че вие изисквате по-високо качество, имайки предвид важността на процеса, то преминаване към календарни дни е добре, но може би това ще се отрази върху условията, които ще предостави ценово потенциалния изпълнител, така че това е баланс.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Може би да бъде „5 дни“. Както са сроковете в Изборния кодекс, по същия начин да са и в тази документация.

ЯСЕН ТАНЕВ: Това зависи от вашата оценка.

АТАНАС ШАРКОВ: Имайте предвид, че точно тези неща много влияят на цената на софтуерната поддръжка, буквално могат да я повишат не с 5%, а... Ние тепърва трябва да водим преговори за тези неща.

РОСИЦА МАТЕВА: При избори няма работни дни.

АТАНАС ШАРКОВ: Повечето софтуерни компании, примерно в България, те избягват въобще да поемат ангажименти за събота и неделя и след 20,00 ч., примерно. И това нещо е по силите само на доставчици, които обслужват клиенти в цял свят, грубо казано, имат поне 5-10 държави, които поддържат. На практика това изисква програмисти, които стоят на смени. А това може и да не се случи. В някои от тези системи се случва веднъж на три години.

ЯСЕН ТАНЕВ: Мисля, че за вас би било важно да го имате предвид. Това, което каза господин Шарков, имайте предвид, че става дума за разширена софтуерна поддръжка. Тази разширена софтуерна поддръжка обичайно би била предлагана извън периода на гласуване, а по-скоро в периода на подготовка. Така че се очаква, че това ще бъде един стандартен процес, който би трябвало да тече през обичайното работно време. Разширената поддръжка е свързана основно с дейности преди процеса на самото гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, можем ли да преминем към т. 5?

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Добре, да запишем тогава 5 дни, вместо 15? Да пишем 15 минути?! Това са трета степен – несъществени програмни грешки. Става въпрос, че това не е в избран период, но както кажете.

Точка 5 е изисквания към процеса на инсталация и персонализация на устройствата. Има се предвид приемането на системата за управление на риска да е чрез споделено изпълнение, тоест всяка важна технологична операция при подготовката на софтуера да бъде изпълнявана от двама участника – един от фирмата изпълнител и един от контролиращия представител на Централната избирателна комисия.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Тук трябва да уточним ЕМГ, да го напишем.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, на пета точка сме. Аз имам тук една бележка – това, което е в скоби: да

бъде изпълнявана от двама участника. Да не бъде „от фирмата-изпълнител, една от контролиращия представител в ЦИК“, а това в скобите да бъде „един от изпълнителя и един от...“ Какво разбирате под „контролиращ представител от ЦИК“?

ЯСЕН ТАНЕВ: Уважаема госпожо председател, идеята е онзи, който изпълнява дейността, да има до него човек, който да бъде от възложителя, в случая ЦИК.

РОСИЦА МАТЕВА: Един от изпълнителя и един от възложителя.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Може да бъде от двама участника, представители на двете страни.

АТАНАС ШАРКОВ: Ние малко технически го гледаме и не сме се съобразили, че е договор това нещо.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, в целия текст с една терминология ли ще се работи – „устройства за машинно гласуване“, или на места „машини за гласуване“?

Шеста точка преминахме ли я?

Моят въпрос е в т. 7, второто изречение, което според мен е продължение на първото: „съгласно спецификация, предложена от фирма преброител, и одобрена от ЦИК“. Аз ви предлагам да използваме изказа на Изборния кодекс: „съгласно спецификация, предложена от изпълнителя на компютърната обработка на данните от гласуването“, както е в закона. Ще вземете текста от т. 33 на чл. 57.

ЯСЕН ТАНЕВ: Имайки предвид, че в началото, като започнахме да обсъждаме текста, където беше референция към версия 1.4, там решихте да дадете една формулировка, която да ви даде възможност да не специфицирате формат, то може би същата формулировка да бъде поставена в скоби, така че да имате еднотипно рефериране към един и същи документ. Юридически вие ще прецените как да го оформите, но това е добър вариант, за да няма съмнение и различно четене.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: По т. 7, колеги, имате ли въпроси?

АТАНАС ШАРКОВ: Предложението, което колегата каза, е да добавим в т. 7 отново референция към Приложение № 1, което ще е форматът, защото става въпрос пак за същото приложение, само че в единия случай говорим за бюлетините и другите неща, а тук говорим за изборния формат.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Тоест тази част, съгласно спецификация, предложена от изпълнителя на компютърната обработка трябва да отпадне и да насочва към...

АТАНАС ШАРКОВ: Не, да бъде в скоби.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Добре, щом става въпрос за същото.

АТАНАС ШАРКОВ: Става за същото, но въпросът е, че в единия случай ние уточняваме формата, в другия случай уточняваме промените в софтуера за формата.

ЯСЕН ТАНЕВ: Точно това е – едното е изискването, а другото е изпълнението.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Точка 8 от предложението за техническата спецификация вече е бившата т. 2 от предишната, като всички точки надолу са преномерирани и в тях няма направени никакви корекции. Тази точка е изисквания към хардуерната конфигурация на устройствата. Виждате, че са посочени в една таблица.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожа Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Благодаря.

Колеги, на с. 7 в табличката, т. 8 от табличката е изискването за осигуряване на смарт карти, като са посочени пет броя, както беше на предходните избори. Аз предлагам да увеличим броя, за да има предвидени повече от три карти за гласуване и вече ще преценим какви указания да дадем на секционните комисии – дали всички да бъдат в оборот на гласуване, или една или две от тях да бъдат запазени за всеки случай. Ако нещо се случи с трите карти, с които се гласува, да имаме възможност за реакция. И се чудя дали да предложи 6 или 7.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: На какво основание? Имало ли е една секция, в която да са строшили две карти? Не е имало.

РОСИЦА МАТЕВА: А ако се случи какво правим?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Заповядайте, господин Шарков.

АТАНАС ШАРКОВ: Аз само да кажа, че от техническа гледна точка подкрепяме предложението на госпожа Матева, защото това е един от най-лесните вектори за атака една секция да бъде спряна, в смисъл такъв, че има много методи за увреждане на такива карти и е хубаво да имаме резервни карти, защото, ако две карти бъдат повредени, няма как да се гласува само с една карта. И поне една резервна карта е хубаво да имаме. Една или две. Стойността на една такава карта е лев-два.

ЯСЕН ТАНЕВ: Съвсем накратко да обобщя. Възможността да осигурите продължаване на изборния процес, без да увеличавате значително стойността е добра от техническа гледна точка. Риск срещу ползи е в гледна точка на ползите. Така че, ако имате такава възможност, от техническа гледна точка ние препоръчваме увеличаване на бройката.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: В тази връзка аз, като гледам началото на таблицата: минималните параметри на компонентите на устройството за електронно машинно гласуване, които трябва да бъдат налични във всяка секция. Трябва ли някъде да поясним? Примерно, взимам повод от предложението за смарт картите, че тези смарт карти например трябва да бъдат конкретно за тази машина.

РОСИЦА МАТЕВА: Те са за всяка машина.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Казвам го, защото текстът е общ и не става ясно, че това е за всяка машина. Ние говорим във всяка секция какво трябва да има, но ако в секцията има две машини, може ли седемте карти от едната машина да се ползват на седемте карти от другата машина?

ЯСЕН ТАНЕВ: Не, те са персонални.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: И трябва ли да поясним тук, за да няма объркване.

ЯСЕН ТАНЕВ: Трябва да поясните, че става дума за карти за всяка една машина.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Свързани с нея.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: За всяка отделна машина.

ЯСЕН ТАНЕВ: Да.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожа Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Сега, като гледам минималните параметри, аз не знам дали съм права, но мисля, че тук вече трябва да обсъдим и въпроса с оглед на това, че по т. 10 има изисквания за хартия за контролните разписки. Ние сме посочили изискване необходимият брой ролки, осигуряващ възможност за отпечатване на 1100 контролни разписки и предвидените протоколи от ЕМГ. Тук работно доста пъти обсъждахме какво ще се случва с протокола и изискваното в закона копие от протокол от ЕМГ. Ако ще се предвижда разпечатване, значи...

Докато специалистите са тук, може би тук е мястото да се предвиди. *(Реплика от Ерхан Чаушев.)* Аз нищо не съм казвала, колега Чаушев. Просто се изказвам. Не знам за какво говорите. Аз говоря по т. 10 от минималните изисквания. Нищо не съм казала по отношение на чувствата си, или какво Вие говорите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: По т. 10 – госпожа Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Аз и по-рано, като сме обсъждали въпроса, поставих, но не знам дали сме си изяснили, от предходните избори от поръчаните ролки за хартия за гласуване, какво количество е останало? Защото в крайна сметка те са доставени по предходната поръчка и ако ще се използва същият вид хартия, няма да се брандира по различен начин, трябва да използваме и тези, които са доставени, но не са използвани. Но не знам кой може да ни даде тази информация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожа Солакова.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Пак по т. 10, аз не знам с каква хартия точно и каква защита е имало, но тъй като това ще бъде протокол от секционната избирателна комисия, е добре не да може да предложи като възможност, а да бъде задължение за участника да предложи защита на контролните разписки и на цялата хартия, защото тя е една.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Господин Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Кой е производителят на тези ролки? Очевидно не е „Смартматик“. Следователно кой ще ми осигури тези ролки, и то не само за този избор, а и по следващи избори и в какъв брой? Твърдя, че „Смартматик“ не е производител на тези ролки, барабар с процеса на известни взимания и не знам какво си.

Пак казвам: бързай бавно! Нещо, което пак и предния път не се случи, и този път пак не се случва! Обсъждаме текстове, без да сме видели всички последици от тези текстове, само видите ли, защото ни притискат някакви си срокове. И с тези срокове що-годе оправдаваме, че не осмисляме нещата докрай. Същото ще стане и с договора, да ви го кажа още сега, защото аз от микрофон не се плаша.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожа Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Колега Чаушев, а конкретно предложение имате ли? Да търсим ние производител или какво? В крайна сметка в момента обсъждаме неща, които касаят всички нас заедно, а не вас. Това, първо.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Госпожо Матева, явно Вие сте по-запозната от мен и може би ще си отговорите на поставения от мен проблем.

РОСИЦА МАТЕВА: В подкрепа на казаното от колегата Солакова аз също смятам, че трябва да задължим участника не да има възможност, а да бъде длъжен да предложи допълнителни мерки за защита, включително чрез брандиране на гърба на разписката по някакъв начин, което ще бъде и някаква възможност за контрол от секционните комисии, когато се сгъва разписката, че разписка от машината се пуска в кутията за разписки, че не е извадена от джоба,

примерно касова бележка от някакъв магазин, а контролната разписка да е прибрана в джоба.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Като за бюлетините защита.

Господин Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Доразвивам тезата си за ролките. Ще се окаже в един момент изпълнителят ни ще вдига ръце и казва: аз ролки нямам, произвежда ги една-единствена фирма. Какво ще правим тогаз?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожа Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: С оглед казаното, колеги, ние търсим с прости думи казано аналогия и с хартиената бюлетина и все пак да въведем някакви мерки за защита, тъй като в конкретния случай с оглед изборното законодателство разписката или финалният протокол, който ще се разпечатва, той е официален удостоверителен документ и следва да съдържа защиты.

В този ред на мисли аз ви предлагам да помислим дали изречението „Участникът може да предложи допълнителни мерки за защита на контролните разписки“ да не бъде „Участникът следва да предложи мерки за защита на контролните разписки, които ЦИК да одобри“. Така или иначе ние дори и картинката, графиката също я одобрявахме, аз си спомням предния път. Просто го предлагам като тема за размисъл с оглед изказванията, че всъщност търсим начини за защита.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Какво ще ни кажат експертите?

АТАНАС ШАРКОВ: Ползването на някаква защитена хартия трябва да се пита производителят дали с този принтер въобще това е възможно, защото има специфики.

Това, което мога да кажа, е, че всяка една контролна разписка съдържа доста елементи, които гарантират нейната уникалност, тоест, че някой по някакъв начин може да вкара в кутията фалшива да го наречем разписка, самият софтуер, който може да се използва после за броене, той ще разпознае тези неща автоматично. QR кодът,

който е отпечатан на разписката, позволява тези защиты. Въпросът е, че ако има ръчно броене на разписките, е възможно да бъде пропуснато. Тоест, както казахме, всяка една разписка съдържа сериен номер, шифър, доста неща, които идентифицират по уникален начин всяка една разписка. Проблемът е, че ако живо човек гледа това нещо, той трудно ще се ориентира, или ако го прави през нощта, примерно, дали дадена разписка прилича на сто процента, или има всичките идентификатори, както е, примерно, при банкнотите, хората само като ги погледнат за секунди... Нямам предвид това, но при машинна проверка този риск на практика можете да сте спокойни, че го няма. Но при ръчна човешка проверка хипотетичен риск съществува, но не съм сигурен дали тази идея, която предлагате, е технически изпълнима от тези принтери. В смисъл хартия, която е брандирана с истинска защита, може и да не е възможно да се ползва за принтер.

ЯСЕН ТАНЕВ: Госпожо председател, искам да направя една аналогия, ако нямате против, защото аз разбирам по-широко идеята Ви, като правя референция към издаването на фискални бонове, които имат също необходимост за идентичност. Така че, ако говорим за идентичност, базирана на графични символи, които са позиционирани по определен начин и ясно биха били разпознати, това може да е част от дизайна за печат, без да се изисква специфична хартия. Така че въпросът е ако фискалният бон е достатъчно защитен, то разписката би могла да има подобна степен на защита.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожо Солакова, заповядайте.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Вижте, и към настоящият момент всъщност изискването е хартията да бъде непрозрачна, защитена с отпечатък на гърба по дизайн, одобрен от ЦИК – това го има. Просто в документацията се предвижда възможност да предложи и допълнителни мерки и ние предлагаме това да не е възможност, а да са задължени да предложат допълнителни мерки.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Трябва да предложи. Не „може“, а „трябва“.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: А, че имаме неяснота при непрозрачна, аз например, ако съм член на комисията, за мен хартията, която са предложили, не е непрозрачна. Има неясноти в тази документация, защото непрозрачността може да се постигне с плътност, грамаж. Ние за тях нямаме критерии, посочени в тази документация, така че е въпрос на преценка. Преценяваме субективно дали хартията е прозрачна или не.

Разбирам, че няма необходимост от повече конкретизиране на качествата на тази хартия, защото това, което и досега са ни предлагали, в достатъчна степен съдържа достатъчно гаранции, а ние искаме максимални гаранции, тъй като това вече ще бъде официален документ, удостоверяващ данните от гласуването от самата секция. В този смисъл, дори за отчитане на измененията в закона, ние сме длъжни да имаме промяна в изискванията в тази част.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, в тази т. 10 може би това изречение „участникът може да предложи допълнителни мерки за защита“, да стане „участникът трябва да предложи“. Но какво правим за броя контролни разписки? Остава ли числото 1100?

Колегата Гаврилов.

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: Това са консумативи, но такива дребни неща, аз го казах онзи ден, като консумативите те могат да обърнат колата, защото, ако ние имаме един месец до изборите и срокът за доставка от САЩ е един месец, защото ние няма да искаме 10 ролки, ще искаме 1 милион, определено количество. Един милион може би е много, но определено количество. Това също трябва да се има предвид. То не е голям проблем, но може да е голям проблем, ако трябва бързо да ги доставят.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Какво решаваме да се впише тук? В това число и от предходната процедура, нали така?

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: Някаква голяма бройка може би.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожа Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Ние тук при обсъжданията на установяването на резултатите постигнахме съгласие, че при приключване на изборния ден и разпечатване на протокола от машината, на присъстващите в секционната комисия наблюдатели, застъпници, представители на партии ще се разпечатва от този протокол, който машината има възможност да разпечатва необходимия брой протоколи, колкото е необходимо, за да се представят на тези лица. Трябва някак си да предвидим това, че един протокол ще има дължина между два и три метра, ако трябва да се разпечатат пет такива...

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Колко разписки влизат в него?

РОСИЦА МАТЕВА: Тоест може би трябва да предвидим две или три ролки на машина да има задължително.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Един протокол е колкото 20 разписки.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Да кажем: не по-малко от 1100 контролни разписки.

РОСИЦА МАТЕВА: То не по-малко, ама дали ще е достатъчно?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Господин Шарков, заповядайте.

АТАНАС ШАРКОВ: Понеже ние и вие не сме запознати в технически детайли колко е дължината на тези разписки и на протоколите за тях, може би да го дефинираме и да кажем: „за 1100 гласа и протоколите за тях“, тъй като производителят на софтуера ще си направи сметката, а не ние да се чудим сега колко ли е това.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колегата Георгиев.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Само да прочета какво пише във второто изречение сега: „Необходимият брой ролки, осигуряващ възможност за отпечатване на 1100 контролни разписки и предвидените протоколи от машинното гласуване“. Това е написано в момента.

Взех думата, за да кажа, че някъде трябва да напишем, тъй като отгоре става дума за една секция, във всяка секция, а ние ще

имаме по решение на Централната изборителна комисия няколко секции, в които ще има по два такива комплекта и трябва някак си тук да го отразим. „Които трябва да бъдат налични във всяка секция“ – трябва да отразим, че не става въпрос само за едно-единствено устройство, комплект, че в някои секции ще има и по два такива. Към минималните изисквания. Не мога да ви предложа текст в момента, но надявам се ме разбирате на какво обръщам внимание.

Заглавието на тази таблица е така: „Минималните параметри на компонентите на устройството за електронно машинно гласуване, които трябва да бъдат налични във всяка секция, където се произвежда ЕМГ са представени в следната таблица“. Тук ЕМГ си е ЕМГ – това е електронно машинно гласуване, не е онова от преди малко. Затова обръщам внимание „за всяка секция“, отдолу може със забележка, но да отразим и това. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Заповядайте.

РОСИЦА МАТЕВА: Колегата Нейкова предложи в началния текст преди табличката всъщност да не говорим за секция, а да говорим за едно устройство. Всички тези изисквания, които са в табличката от 1 до 15 да важат за едно устройство. Така ще решим проблема с броя карти, с броя ролки и така нататък. За едно устройство за машинно гласуване, които трябва да са налични във всяка секция. И ако имаш две машини кое е налично? Които трябва да бъдат налични за всяка машина.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Началото на таблицата ще помоля да кажете дали е коректно това, което оставим – минималните параметри на компонентите на всяко устройство за електронно машинно гласуване, с което се произвежда ЕМГ“...

РОСИЦА МАТЕВА: За всяко устройство за машинно гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Минималните параметри на компонентите на всяко устройство за електронно машинно гласуване са представени в следната таблица – така коректно ли е като запис? Експертите може ли да кажете?

ЯСЕН ТАНЕВ: Не е некоректно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз питам дали е коректно?

Колеги, поставиха се въпроси в т. 8 за броя на смарт картите и в т. 10 текстът за хартията за контролните разписки и предвидените протоколи. Последно какъв текст записваме?

Госпожа Матева направи предложение за смарт картите. След това коментирахме за хартията. Какво решаваме? Какво е мнението на останалите?

Господин Баханов, заповядайте.

ГЕОРГИ БАХАНОВ: Предлагам една редакция: необходимият брой протоколи за предвидените в Изборния кодекс лица, които могат да ги получат. Нещо от този род.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, по повод предложението на господин Баханов, изречението, което е в т. 10, може би да стане така: „Необходимият брой ролки, осигуряващ възможност за отпечатване на 1100 контролни разписки, протоколите от машинно гласуване, както и екземпляр от тях за лицата, които имат право да получат такъв“.

Господин Чаушев, заповядайте.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Разбирам вербализма, който се лее тук, но какво значи „необходим“? Няма нещо в света, неречено необходимо по отношение на договор, ако няма бройка, число. Какво значи необходимо? Кой ще определи какво значи необходимо? За какви избори, по кое време и въобще? Няма родови понятия, разберете! Кой ще определи необходимия брой по същество?

ГЕОРГИ БАХАНОВ: Ще се опитам да отговоря на колегата Чаушев: необходимият брой ролки. Необходимия – като понятие, определено от следващото изречение, в което пише „осигуряващ възможност за отпечатване на 1100 контролни разписки“. Като имаме размера на 1100 контролни разписки, по размера или метража на тази ролка може да се определи колко е необходимият брой ролки.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Господин Чаушев, заповядайте.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Продължава да е неясно кой ще изчислява сантиметрите в т. 2 – ние, изпълнителят или някой друг? Това, едно.

Второ, тези ролки със сантиметрите му или не знам какво си, само и единствено за тези избори ли са, ще искаме ли ролки със сантиметри и за всички видове избори, както го записахме малко по-рано? Кой ще ги купува? Кой ще ги доставя? Чие е задължението?

Да се върна в т. 1. Вербализмът е много добре, бързам, бързам, бързам – много добре, само че после пиците.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Минимална ширина пише 79 мм.

Колеги, кажете какво правим с тази точка 10? Прекалено много време останахме на нея.

РОСИЦА МАТЕВА: Минималната ширина е записана в протокола, или някъде при преговорите я казаха. Ние сме записали минималната, тя трябва да става на тия машини.

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: Аз я измерих 80 мм.

РОСИЦА МАТЕВА: Добре, значи не по-малко от 79. Страхна разлика.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колкото и да не ни се иска да бързаме, сме едва на с. 7, а имаме още доста.

Пак ви питам по двете предложения – за броя смарт карти и за т. 10 какви са предложенията, колеги? Кое подкрепяме, около какво се обединяваме.

ГЕОРГИ БАХАНОВ: За смарт карти колко е предложението?

РОСИЦА МАТЕВА: Предложих да са 7.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Господин Шарков, кажете.

АТАНАС ШАРКОВ: Аз ви препоръчвам да сложите само две максимум допълнително, защото все пак не е много сигурно, че може...

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Тоест 7 да станат.

АТАНАС ШАРКОВ: Да. Това е достатъчна защита срещу най-пряката злоупотреба. С повече карти се притеснявам, че ще затрудним и „Информационно обслужване“. Самото производство и персонализация на много карти отнема време и не съм сигурен, че те имат автоматична система за всичко това.

ЯСЕН ТАНЕВ: Мисля, че тези брой карти не биха се отразили негативно на процеса и две карти повече би бил много добър сигнал, който казва: сегашната бройка работи, две повече ни подсигуряват. Две са достатъчни от експертна гледна точка.

АТАНАС ШАРКОВ: Само да ви кажа, че днес се чух по друга причина с тях и коментирахме картите. Мисля, че са заявили 50 хиляди карти, те си имат и за други нужди, защото издават електронни подписи. Така че имат някаква наличност, но да не увеличаваме прекалено много.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: След обсъжданията за броя карти, обединяваме ли се около числото 7? Питам колегите от ЦИК? Мълчанието да разбирам, че е съгласие.

По т. 10?

РОСИЦА МАТЕВА: Николай, в протоколите в обсъжданията не пишеше ли една ролка хартия колко разписки изкарва? Аз мисля, че са повече от 600.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, докато по т. 10 все още не можем да формираме финален текст, аз искам да попитам експертите следното: трябва ли в тази спецификация да се предвиди за секциите, в които ще се гласува извън страната, да бъдат окомплектовани с адаптери, съгласно изискванията на всяка държава в зависимост от преносната мрежа?

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: С напрежението въпросът е решен много просто – с днешните адаптери работят всички от 100 до 240 волта, проверено е, има го в спецификациите на машината зад вас. Спецификациите ги пише – от 100 волта нагоре работи. Тоест този въпрос е решен.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Тоест, не е необходимо.

РОСИЦА МАТЕВА: Не е необходимо адаптери за разлика в напрежението, а само за включване в контакта.

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: Струва 5 евро едното.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Поставям този въпрос, защото на срещата с Министерството на външните работи, те поставиха този въпрос. Ако не е предвидено в документацията, правим го като задължение на изпълнителя.

Скоро от тази точка няма да излезем. Въпросът ми беше: ще предвиждаме ли това да е задължение на изпълнителя за машините, които ще заминат извън страната, да предвиди такива адаптери, или ще кажем на Министерството на външните работи в рамките на неговия бюджет да ги осигури? Това ми е въпросът.

Колегата Георгиев.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Аз, ако може да продължа въпроса по т. 14?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Нека да решим едно по едно нещата.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Пише: необходимите захранващи кабели за включване на машината за гласуване в електрическата мрежа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Може би да добавим включително...

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: За секциите в чужбина така, така, така.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Как да го формулираме за т. 14?

ЯСЕН ТАНЕВ: Имайки предвид, че вие не знаете какви машини ще изпратите точно и ще ви трябват различни бройки вероятно от предишни типови избори в зависимост от броя на секциите в чужбина, преобразуването на входните формати на окабеляването мисля, че е въпрос на инфраструктура, а не на техническа спецификация.

АТАНАС ШАРКОВ: И секционните комисии по различните държави, това са хора, които живеят, примерно в Австралия, в

Англия или в Канада, те много добре знаят, като дойде европейски кабел, как да се оправят.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, много ви моля да говорим един по един. Въпросът ми беше конкретно: в т. 14 да продължим ли изречението по начин, по който да става ясно, че изпълнителят има ангажимент да осигури, включително и съответните адаптери за електрическата мрежа извън страната?

ЯСЕН ТАНЕВ: Ако питате за експертното ми мнение, аз бих уточнил какъв тип крайници да достави производителят, което да означава стандарт еди-кой си и Министерството на външните работи да осигури нужните преходници от локалния тип инфраструктура към стандарт еди-кой си. Ако искате да бъдете супер детайлни.

АТАНАС ШАРКОВ: Както в края на краищата за извън България логистиката не я изпълнява фирмата-изпълнител, засега към други решения...

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Заповядайте, госпожо Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Колеги, аз считам, че е несериозно да разчитаме Министерството на външните работи да осигури някакви крайници. След като ние в т. 14 сме възложили мрежови кабели, опитът показва, че нашите мисии по места, ние не можем да очакваме от тези хора да бъдат магьосници. Без да се явявам защитник на Министерството на външните работи, считам, че след като ние имаме изискване за мрежови кабели, които според мен не са част от машината, защо да не сложим тук и адаптери и така нататък, както се казва там на технически език? Или пък това да бъде предмет на разговор дали могат да го осигурят нашите дипломати. Но считам, че е несериозно, видите ли, да дадем кабела, а пък да не дадем адаптер.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Господин Чаушев, заповядайте.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Кабелът в машината си е кабел. Този кабел трябва да влезе в електрическа мрежа със съответните му съпротивления, напрежение и не знам какво си. Само че

електрическите мрежи в Европейския съюз са едни, електрическите мрежи в Съединените щати са едни, даже и знам какво става с електрическите мрежи на азиатските държави. Аз говоря за вербализма. Говорим си ей така. Не налагаме това, което си говорим, върху реалностите.

В този смисъл, уважаеми колеги, подкрепям мнението на специалистите, че... Аз не знам какво ще купува господин Гаврилов, защото аз не знам дали в България има крайници за Съединените щати, примерно. Честно.

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: Ще ти кажа откъде, ако искаш.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Както и да е. Или в Бангладеш, примерно.

И въпросът е кой ще осигури тези крайници, за колко секции, къде по света? А господин Гаврилов сигурно може и да си ги плати.

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: Господин Чаушев, аз съм президент на една българска асоциация в чужбина и ние поемаме тук пред микрофон за протокола ангажимента да купим адаптери за държавите, които имат нужда от такива. Те няма да са много. Мисля, че няма да обеднеем толкоз. Става дума за няколко стотин евро. Губим си времето с дреболии. Тези адаптери не са обект на договора. Занимаваме се с машините. Не е това същественото.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз ще помоля експертите вашето виждане по този въпрос, ако може да ни го разпишете в две изречения, защото аз не можах да го запомня. Може би от стенографския протокол ще вземем конкретното предложение – по време на преговорите евентуално тогава да се постави въпросът.

ЯСЕН ТАНЕВ: Ние изказахме експертно мнение. Ще Ви го изпратим в момента, в който сме свободни от дискусията. Ще го имате в електронен вид.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Разбрах.

Колегата Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Само да уточня нещо. Президент на агенция е добре, но в договора трябва да се опише въпросното

изречение: подлог, сказуемо с допълнение по отношение на допълненията как са вързани с подлога и със сказуемото. Тоест Вие може да ги купите, но проблемът е дали да го пишем в договора с просто изречение, или не го пишем?

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: Моето предложение е да не го пишем. Това е накратко.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Ето това е вече по същество.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз ви предлагам да приключим по тази таблица и да преминем напред.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: А какво решихме с адаптерите?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Те ще ни го напишат какво трябва да изискваме по време на преговорите.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: По време на преговорите означава, че ние ще изменяме спецификацията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Не, няма да я изменяме. Виж как пише – „от необходимите хранващи кабели за включване на машина за гласуване в електрическата мрежа“.

РОСИЦА МАТЕВА: Без да е уточнено в коя електрическа мрежа – на Щатите или на България.

ЯСЕН ТАНЕВ: Това, което се случва, е, че хранващият кабел по съответния стандарт се включва в съответния конектор към мрежата. Той може да бъде обезпечен чрез устройство на стената, да бъде част от разклонител, или да бъде допълнително устройство.

Заради това нека да ви изпратим мнение, а вие да решите как да го транспонирате и дали има необходимост от него.

РОСИЦА МАТЕВА: Уточняваме ли се, че те ще ни изпратят коректния текст и продължаваме нататък?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Да.

По т. 9.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Точка 9 е общо описание на процесите, като тази точка е разделена на няколко подточки. Първата е дейности преди изборния ден, като тук се посочва, че преди изборния ден се извършва инсталация, параметризация и проверка на състоянието на компонентите на машините за гласуване.

Посочено е какво включва инсталацията. Тук няма промяна в сравнение с предходната техническа документация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: В т. 9.2, последната точка: „избира се начало на гласуване като машината разпечатва номенклатуризацията и текущото състояние на електронната си урна“ – според мен тук трябва да се добави още едно изречение с тази системна разписка, както е текстът в закона.

РОСИЦА МАТЕВА: Да, обаче отделно от това на менюто според мен няма „начало на гласуване“, а „откриване на изборния ден“.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Системната разписка по чл. 218 е от предишния ден.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Не е от предишния ден. Преди началото на гласуването е. Как е текстът на закона? – Преди началото на гласуването.

РОСИЦА МАТЕВА: Системната разписка се разпечатва от електронната система за машинно гласуване в началото на изборния ден и преди започване на гласуването.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Кой член беше?

РОСИЦА МАТЕВА: Член 218, ал. 7.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, отбележете си чл. 218, ал. 7 – този текст да намери място тук.

РОСИЦА МАТЕВА: Само че аз не знам дали този текст не трябва да е преди откриване на изборния ден? Кога се разпечатва тази разписка? Като се открие изборния ден се разпечатва нулевия протокол и започване на право да гласуваме. Тази разписка кога ще се разпечата? – Като се включи машината и се направи проверката?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Има се предвид софтуерната версия.

АТАНАС ШАРКОВ: Предполагам, че преди нулевия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Преди нулевия протокол ли е?

АТАНАС ШАРКОВ: Да.

РОСИЦА МАТЕВА: И аз така си мисля. Тоест предпоследен булет трябва да стане това за чл. 218.

АТАНАС ШАРКОВ: На практика това е отпечатване на екрана, който първи се появява, когато се стартира машината в изборния ден.

РОСИЦА МАТЕВА: Не е това.

АТАНАС ШАРКОВ: Не веднага, но преди да стартираме самия изборен ден.

РОСИЦА МАТЕВА: Това го отпечатва в някакъв момент и между това и откриване на изборния ден с нулевия протокол, трябва да се разпечатва тази разписка.

АТАНАС ШАРКОВ: Да.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Преди нулевия протокол?

АТАНАС ШАРКОВ: Преди.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Само казвам, че са две. В предизборния ден се разпечатват едни разписки за инсталиране на машината, а в изборния ден още едни, че тук трябва да има едни нули с въвеждане на един код. Само уточнение кой какво си мисли. Аз пък си мисля така.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Ние говорим за системната разписка, която е с последното изменение на закона, която досега не е разпечатвана.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Аз не знам какво пише в закона, но знам какво прави машината. В предизборния ден се дава един код. С този код председателят на СИК вижда дали тази машина въобще ще тръгне и пак разпечатва нещо. Но със същия този код в изборния ден пак разпечатва да ви го кажа честно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, в т. 9.1, ако смарт картите са 7, трябва да оправим и там числата.

В т. 9.1 към края на точката, може би последната подточка – подготовка на комплект от машина/машини за гласуване, смарт карти, контролни паметни, непрозрачна кутия, параван, сигурни стикери... В предната точка, освен сигурни стикери, имаше

„/пломби“, а тук пломбите ги няма. Има някакво „и други“, което дава прекалена свобода какво значи това „и други“? Дали да не сложим и пломбите тук, защото извън страната машините ще заминават пломбирани. Текстът е „пломби/сигурни стикери“ в предната точка. По същия начин.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: След „параван“ да се добави „пломби“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: „Пломби/сигурни стикери“, за да бъде както е в т. 15.

Колега Войнов, продължете нататък.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Стигнали сме до т. 9.3 – това са дейностите по време на изборния ден.

Точка 9.3.1 е гласуване. Описан е процесът на гласуване, включително и на диаграма, която е посочена на с. 10. Тук също няма промяна с досегашната техническа спецификация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Предпоследната точка на т. 9.1 ще помоля експертите, ако могат да ми кажат: „поставяне на сигурните стикери на предвидените за това позиции, гарантиращи идентифициране на опити за отваряне на монолитния корпус“ – само стикери ли се слагат там, или се пломбират тези места? Кой може да ни каже?

ЯСЕН ТАНЕВ: В Методологията, която е предоставена от Института по метрология, имаме ясно идентифициране къде трябва да се поставят стикери, като пломбите реално са средство, което би могло да гарантира по-добра защита най-вече при транспорт. Така че реално всичко, което имате като стикери, би могло да бъде обезпечено. Затова е добавено „или пломби“, защото за част от елементите те могат да бъдат пломбирани като по-сигурно средство за защита“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Тоест да остане така?

ЯСЕН ТАНЕВ: Да.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Добре.

Ако колегите имат нещо по т. 9.3 – самото гласуване?

Колега Георгиев, заповядайте.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Аз имам всъщност по т. 9.1, тъй като от всичкото написано не мога да видя, че машините са пристигнали в предизборния ден в секцията и че са пуснали разписката, за която колегата Чаушев казва и така нататък. Тук просто пише още от началото: инсталация, параметризация и проверка на състоянието на компонентите на машините за гласуване и до края става въпрос общо взето за това, но не и за пристигането на машините в изборното помещение и приемането от представители или целия състав на секционната избирателна комисия, както го чета аз.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Това не е за спецификацията според мен.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Не знам как ще бъде процесът. Това ми е въпросът. И какво да напишем?

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: В договора би трябвало.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: За предходните дни къде е било включено?

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Ако може да уточня? В първото изречение на ал. 7 на чл. 218 от Изборния кодекс за първата системна разписка мисля, че става дума за предизборния ден.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Не е така. Разписката, за която говори колегата Чаушев, е различна от системната разписка по чл. 218. Системната разписка е непосредствено преди началото на гласуването в изборния ден, а той говореше за отпечатване на разписката при инсталиране на машината. Поне така мисля.

Колеги, имате ли по т. 9.1, 9.2, 9.3?

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: В т. 9.1 нали казахме 5 карти. Там да се смени от 3 на 5.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Да, те са си го отбелязали.

Госпожо Солакова, заповядайте.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: В т. 9.3.1 предлагам в предпоследния булет: „избирателят взима контролната

разписка“ предлагам да е в единствено число и да се помисли дали да не се заменят позициите с предишния булет: „ако има друг вид избор, който се провежда, системата предлага участие в него“. Да бъде в единствено число, доколкото горе говорим само за единствено число и в най-нормалния случай ще има един избор и ще има една разписка на един избирател.

Да, ако имам два избора, ще го напишем отдолу: „ако има друг вид избор, който се провежда, системата предлага участие в него“.

И тъй като съм взела думата и виждам „и провежда“, в самата документация – към юристите – имаме един път „провежда“, имаме „произвежда“, така че да се унифицира.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Добре, ама ако са два избора, той с едно пускане на машината трябва да го направи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Но ще имаш две разписки тогава.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Тогава и горе за всеки вид трябва да кажем. Според мен това само ще обърка. Взима контролната разписка и смарт картата, пуска в непрозрачна кутия разписката. А като кажем, че има и друг вид избор...

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: На сегашните местни избори...

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Недейте го гледа като за сега.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Това е въпрос на методически указания.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Ако има избори две в едно?

Тук никъде не става ясно, че контролната разписка се пуска някъде.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Става ясно, но се губи.

РЕНИ КИРИЛОВА: Последно чл. 218, ал. 7 – алинеята влиза в т. 9.2 преди „избира се „Откриване на изборния ден“?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Преди нулевия протокол.

РЕНИ КИРИЛОВА: Там го възпроизвеждаме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колега Войнов, продължете нататък с представянето.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Точка 9.4 е дейности след приключване на гласуването. Описано е как член на СИК избира „Край на изборния ден“, след което се разпечатва протокола от машината, включващ обобщените данни с резултатите от гласуването за всеки провеждан избор. Това е само един абзац, също няма никакви изменения.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Точка 9.5 от предишната спецификация ли е? Това означава, че софтуерът е предвиден да се модифицира за местни избори.

РОСИЦА МАТЕВА: Не, за президентските.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Ако е било предвидено в предния договор, това означава, че...

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Това не е договор, това е спецификация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Добре, в предишната спецификация, не се хващайте за думата. Това означава, че за местните избори на 27 юни не би трябвало да има проблем, ако изпълнителят си е свършил работата както трябва. Това казвам.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Това означава, че машината е предвидена да има възможност да произвежда втори тур за всички видове избори.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Да, ама не се оказва. Това ще се разбере при приемане на изпълнението.

Госпожо Солакова, заповядайте.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Тъй като гледам диаграмата, някъде трябва ли да се предвиди това, на което от „Информационно обслужване“ ни обърнаха внимание – за потвърждението на гласа с електронния подпис от картата?

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Има го в текста на с. 13. Поне аз го гледах.

РОСИЦА МАТЕВА: Нали говорихме тук, че е достатъчен записът „с електронен подпис в системата“?

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: А кога сме говорили, защото аз останах с впечатление, че от „Информационно обслужване“ поддържаха тезата, че те са дали варианти и по-добрият вариант е всеки глас да се потвърди с електронния подпис от самата карта?

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Да, така беше.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожа Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Тук при обсъжданията с експертите аз поставих въпроса за това дали е по-добре да се предвиди да се подписва всеки глас при гласуването със самата смарт карта, която се използва за гласуване, и ни беше обяснено, че е достатъчен предвиденият и сега вариант за подписване с електронния подпис на системата за електронно гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Експертите може ли да ни обясните малко повече?

АТАНАС ШАРКОВ: Да, потвърждавам, че така казахме и предния път, тъй като в механизма на работа на системата де факто имаме два свързани електронни подписа. Избирателят, когато стартира гласуването, той вкарва карта, с която с електронен подпис той отключва системата и де факто задейства втория ключ, който е вътре в самата машина. Това е, както дадох примера и предния път, все едно имаме две ключалки. Ако вие нямате първата ключалка, няма как да отключите вратата. А вторият ключ е записан вътре в самата машина. Така работи в момента процесът.

По същество колегите предлагат да се мине на работа само с една ключалка – с картата. Има две различни гледни точки, може и колегата да обясни, но на практика, ако вярваме на машините, че те са достатъчно защитени и в тях информацията, която е записана, не е подменяна по никакъв начин и няма причина в сегашния момент да не вярваме на това нещо, този метод е със същата сигурност, каквато, ако има само една външна карта.

Колегата да допълни.

ЯСЕН ТАНЕВ: Освен това концепцията за анонимизация и непроследимост, имайки предвид, че нямаме цикличност на групите от хора на по трима и на по петима, също в този случай е с по-висока степен на анонимизация, като се използва втората ключалка вътре в машината.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожа Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Аз ще се опитам да задам въпрос. Моля да ме извините предварително, ако не съм технически права, но във връзка с повдигнатия въпрос от колегата Солакова и с оглед диаграмата, която е предложена, моля да ми обясните... Нарочно отивам малко по-напред, за да си обясня на себе си. ...на с. 13, т. 16 булетът, който казва: „системата подписва направения избор със сертификата на смарт карта за гласуване или с вътрешни за машината сертификати, записва електронната бюлетина във вътрешната и на ЗТУ, софтуерът“ и така нататък. Къде точно е отразено в диаграмата да ми обясните. И понеже тук е дадено „или“, ако е използван единият от двата подхода, къде, в кое квадратче да си го търся кой подход е използван. И тогава ще задам и други въпроси, като ми отговорите.

АТАНАС ШАРКОВ: Първият момент, в който се използва електронен подпис за отключване на системата, това е предоставяне на смарт картата за гласуване и поставяне на смарт картата в машината за гласуване. Де факто тогава се извършва проверка дали тази карта е коректна от съответния СИК. Примерно, хипотетично може да стане някаква грешка в две съседни стаи, два различни СИК-а и някой да обърка картите. Тогава системата прави проверка на входа и тогава системата прави проверка на входа дали избирателят гласува с коректна карта за конкретния СИК. Ако това е коректно и ако всички криптографски подписи сработят, той влиза вече в режима на гласуване.

Второто подписване се случва там, където е маркирано на графиката с жълто, само че графиката не е много точно нарисувана.

ЯСЕН ТАНЕВ: Естествено картата трябва да е двупосочна, защото се подава заявка за подписване и реално криптографският алгоритъм подписва и връща обратно. Така че там стрелката би трябвало да бъде двупосочна, ако искате да прецизираме детайлно.

РОСИЦА МАТЕВА: Значи отбележете си да е двупосочна.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, тази диаграма не е ли същата, която ни представи „Информационно обслужване“?

АТАНАС ШАРКОВ: Това е старата диаграма, не е правена никаква промяна по нея.

Тук става въпрос за процеса на гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: По повод зададения въпрос от колегата Ганчева – това, което е оцветено в оранжево, отговор на кой вариант е от с. 13, точката, която започва: „Системата подписва направения избор със сертификата...“ Конкретно кой? Тук има два варианта.

Как се подписва направеният избор – със сертификата на смарт картата или с подпис на системата?

АТАНАС ШАРКОВ: С подпис на системата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Е вариантът от таблицата?

АТАНАС ШАРКОВ: Да. На практика процесът на подписване: гласоподавателят избира своя избор, натиска бутона „Потвърждаване“, при което вътрешно машината изпраща своята логика да се извърши подписът. И след като се извърши подписът, машината извършва запис на този вече подаден вот с подпис в паметта, тоест в тези флаш памет и едновременно с това разпечатва контролната разписка, че е извършено гласуване.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: А текстовата част не трябва ли да отговаря на диаграмата в крайна сметка?

АТАНАС ШАРКОВ: Не сме правили промени. Така е бил оригиналният текст и в предните избори.

РОСИЦА МАТЕВА: Тогава да го направим, че системата подписва направения избор с вътрешния за машината сертификат и записва електронна бюлетина.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Техническата спецификация, поне за миналите избори беше направена така – да дава възможност, да дава възможност или едното, или другото, така че има възможност повече участници да участват в процедурата. Един можеше да предложи единия вариант, друг другия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Господин Томов, заповядайте.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Искам да попитам каква би била практическата разлика в единия и в другия вариант? Доколкото разбирам, ако не системата подписва вота, а избирателят чрез смарт картата, ако той извади смарт картата работата с машината ще бъде прекъсната. В противен случай веднъж, след като я е въвел, може да извади и да продължи да гласува. Нали така?

ЯСЕН ТАНЕВ: Разликата е технологична и не по същество.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Тоест няма никакво забавяне на работата на избирателя, ако той подписва вота си. Тогава защо да не го направи той?

ЯСЕН ТАНЕВ: Защото от технологична гледна точка сигурността няма да бъде модифицирана, а ще добавите един елемент на идентификация на групи по трима, които можете да следите евентуално. Така че, ако търсите по-високо ниво на защита и анонимност на вота, е достатъчно нивото на криптография от машината, с което участието на който и да било от потребителска гледна точка с тип на карта, ви предоставя по-високо ниво на анонимност.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: За да не се проследяват избирателите.

АТАНАС ШАРКОВ: Когато се разчита на външна карта, има по-голяма вероятност за разпознаване, хипотетично, на гласуващите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Добре, в тази връзка аз имам допълнителен въпрос. Секционната комисия ми предоставя смарт картата, слагам я в машината, гласувам. Изваждам картата. Мога ли да продължа да гласувам?

ЯСЕН ТАНЕВ: Не, не можете. Това е част от методологията и изпитването, което е идентифицирано в документите, предоставени от БИМ. Така че имате защиты.

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: Мога ли да поясня? Мисля, че въпросът не беше точно този или Вие не сте го разбрали. Искам да поясня въпроса, понеже може би се разбра по друг начин.

Аз, както го разбирам, защото сме разговаряли преди това, става дума за следното. Постава се картата и човекът е тръгнал да гласува, направил е своя избор, обаче не е натиснал все още бутона гласувам. Възможно е обаче той да извади картата, да си я сложи в джоба и тогава да гласува. Това ли е въпросът?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Да, това е.

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: Това е същността на въпроса.

ЯСЕН ТАНЕВ: Наличието на карта в слота за картата обезпечава възможността за работа с машината.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Тоест без карта в слота не може да се гласува?

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Не, възможно е нещо, което ме тревожи, ако разрешите да го кажа? Възможно е да има избирател, който да постави смарт картата, да получи възможност да гласува, да прибере смарт картата, да довърши гласуването, да вземе контролна разписка, да я пусне и да си отиде със смарт картата.

АТАНАС ШАРКОВ: Машината няма да извърши подписване и запис на гласа, ако той си извади картата преди да е завършил целия процес и да е отпечатана картата.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Може да завърши целия процес и без смарт картата да е в слота. Ние го пробвахме това в Доброславци. Аз вадех по-рано картата и стигах до разписка.

ЯСЕН ТАНЕВ: Това, което е много ценно и това, което коментирате в момента е на база методологията за функционална

оценка на метода на гласуване, който се извършва в ДАЕУ. Ако имате такива наблюдения, то това би трябвало да бъде коментирано с тях.

АТАНАС ШАРКОВ: Това са нещата, които са казани от тестовите в ДАЕУ. Ако има такива съмнения, ние от утре започваме работа и това ще е едно от първите неща, които ще верифицираме и ние самите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колега Чаушев, заповядайте.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: По повдигнатата тема от господин Томов въпросът е конкретен: имаме ли запис, че гражданинът е гласувал в 12,50 ч., запис, че от 12,50 е дръпнал картата си, съответно пак я е пъхнал в 12,51? Някъде запис – я в софтуер, я някъде другаде имаме ли?

ЯСЕН ТАНЕВ: Въпросът, ако е към нас, имайте предвид, че ние имаме към момента информация на база на документите, които сте обменили с нас като информация и едно от изискванията, които ясно е записано в техническите изисквания към машината е, че електронната записка за гласуване не съдържа информация за дата и час. По този начин се гарантира анонимността на вота в машинен вид.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Въпросът беше някъде може ли да съществуват такива записи – я в софтуер, я в хардуер и така нататък. Това беше въпросът. Аз знам, че в разписката го няма, но точно там ни е проблемът.

ЯСЕН ТАНЕВ: В защитения криптиран дял, съгласно спецификата и потвърдени функционални изисквания от ДАЕУ, такава информация от тях е потвърдено, че не се съхранява.

АТАНАС ШАРКОВ: И второто нещо е, че последователно гласуване с една и съща карта също е невъзможно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Въпрос към господин Желязков – кога е крайният срок за приемане на решението?

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Съгласно чл. 65 от ППЗОП по тази процедура, по която вървим, сключването на договора е след влизане в сила на решението.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Знам какво пише в Правилника. Питам като време.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Ние бързо ще направим корекциите.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Утре, ако приемем всичко, кога ще...

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Ако утре преди обяд сме готови с решението?

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Няма да са изтекли три дни.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Конкретният въпрос очаква конкретен отговор.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Тридневен е срокът за влизане в сила на решението.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Смяташ ли, че не го знаем? Добре, влиза в сила решението и какво? Дори да се обжалва, обжалването не спира изпълнението.

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Мисълта ми е друга, че след като влезе в сила решението, тогава се пристъпва към сключване на договора.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Този въпрос защо го обсъждаме? Тя не иска отговор на този въпрос от теб. Тя иска въпрос: утре може ли да се приеме решението и да се подготви всичко за сключване на договор...

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Може, но в петък започва да тече срокът на обжалване. В смисъл, ако питането е от гледна точка на технология – да. Ако вземе ЦИК решение...

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Конкретният ми въпрос: ако цялата документация с всички допълнения, които правим по спецификацията, утре е готова и се приеме с решение на Централната изборителна комисия, в същия ден ли ще се качи в системата на Агенцията за обществени поръчки и откога започва да тече срокът – от утре или от другиден?

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: От следващия ден.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: И ще можем ли да си проведем преговорите до края на седмицата и да има договор? Колко по-ясна да съм?

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: Може, разбира се, да. Може, защо да не може?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, да продължаваме нататък.

Колегата Войнов.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Ние стигнахме до т. 10, но се прехвърлихме на...

РОСИЦА МАТЕВА: Разбрахме ли се за диаграмата?

ЯСЕН ТАНЕВ: Вижте, формулировката в момента дава възможност да се избере един от двата варианта, които са достатъчно сигурни. И двата варианта са достатъчно сигурно и обезпечават необходимото ниво на сигурност. Във варианта, в който в момента е дадена възможност и по-надолу е специфицирано, би могло да се избере единия или другия вариант, които, ако не ги посочите в диаграмата, няма да допуснете грешка.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: А възможна ли е комбинация от двата варианта?

ЯСЕН ТАНЕВ: Възможно е и това, но всичко това е свързано с промяна, тестване и верифициране. Така че, ако не промените диаграмата и имате двата варианта, то предполагам, че и с вътрешни правила можете да изберете кой от тях искате да приложите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, докъде стигнахме?

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Аз продължавам да считам, че текстът трябва да съответства на диаграмата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: И да няма алтернативни варианти.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Нали преди малко обяснението беше друго?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Сега тук пак се връщаме на подписването на всеки глас и на диаграмата. Може ли да се каже със сигурност кой от двата варианта, които предвижда тази подточка, дава по-голяма степен на сигурност.

ЯСЕН ТАНЕВ: Не може да се каже кой от двата. Те са равностойни. Различни са методите на обезпечаване сигурността.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Добре, разбрах.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Преди малко казахте, че ако избирателят може да завърши гласуването си без смарт картата си в слота, това означава, че има проблем. Ако правилно съм разбрал.

ЯСЕН ТАНЕВ: Не, не съм споменал думата „проблем”, така че няма как да визирате такова изказване от моя страна.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Не, може би просто аз съм разбрал погрешно.

ЯСЕН ТАНЕВ: Удостоверяването на процеса за гласуване съгласно функционалните изисквания е извършено от ДАЕУ на базата на методологията, която е приета и изпълнена от тях.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: А може ли при това, което Вие сте направили, да се гласува без смарт картата в слота?

ЯСЕН ТАНЕВ: Без смарт карта не може да се гласува, защото не може да се отключи машината. Ние не сме участвали в процеса...

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: След като машината вече е включена, може ли да се извади смарт картата и да се гласува?

ЯСЕН ТАНЕВ: Ако това е желание да бъде вкарано като функционални изисквания към начина и изрично да бъде описано, то това трябва да бъде добавено към методологията на ДАЕУ и ние като експерти, верифицирайки методологията, ще сме сигурни, че този текст съществува вътре. Но имайки предвид, че самото изпитване е извършено от агенцията – ние не сме били част от екипа ѝ и не сме имали оторизация, за да получим достъп до тази информация в пълния ѝ вид, смятам, че е спекулативно да се коментира каквото и да било.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Окей.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Тъй като сме още на т. 10, аз искам да

обърна внимание на т. 10.5 – Модул за валидация и обобщаване на контролни разписки, и тук искам да задам въпроса. При обобщаването казва се, че изпълнителят трябва да предостави софтуерен модул, чрез който да се разпознава 2D баркодът, отпечатван на контролната разписка, и да се обобщават данните в рамките на избирателна секция. И тъй като на досегашните избори нямаше тази възможност, какво означава това, че трябва да може секционната избирателна комисия да има някакъв четец, който да може да извърши преброяване на контролните разписки?

ЯСЕН ТАНЕВ: Начинът, по който виждаме, че е дефинирано, може да бъде предоставена възможност. Като цяло това би трябвало да бъде технологично обезпечено от четец, който може да разчете QR кода върху разписката и съответно софтуерен елемент, който да го валидира, и компютърно устройство или самата машина да има тази функционалност. Това е добра идея, но към момента мисля, че тя не е със задължителен прерогатив или неправилно разбирам текста.

АТАНАС ШАРКОВ: Доколкото знаем, е отпаднало от Изборния кодекс реализацията на тази функционалност в момента.

ЯСЕН ТАНЕВ: Задължителността.

АТАНАС ШАРКОВ: Да бъде задължително да има реализиран такъв модул е отпаднало от Изборния кодекс. Става въпрос за четенето на контролните разписки с машинна проверка на контролните разписки.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: В чл. 213 ли е това! Къде е отпаднало това?

АТАНАС ШАРКОВ: Става въпрос за функционалност, която е била заложена още в предната поръчка – за допълнителен модул към системата. Тук най-вероятно става въпрос за модул, който не е част от самата машина, която сме закупили, която представлява модул, включващ четец на бар кодове, всъщност на QR кодове, също наречените, софтуер за това и машина, компютър някакъв – може да бъдат различни видове тези машини. Може да е мобилно устройство, може да е компютър, лаптоп. Тези три елемента дават

възможност за четене и валидация и обобщаване на контролните разписки. Тук под обобщаване вероятно се има предвид в края на деня да бъде извършено машинно четене на всичките разписки. Но това, доколкото разбрахме, при предишните дискусии е отпаднало от новия Изборен кодекс.

РОСИЦА МАТЕВА: Не, няма промяна.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Господин Войнов, заповядайте.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Въпросът ми е следният. Евентуално Централната изборителна комисия ще предвиди в определени секции да бъде извършено контролно преброяване на контролните разписки, даже не контролно, а задължително в някои секции. Има ли възможност секционната изборителна комисия чрез някакъв четец да извърши преброяване на тези контролни разписки или това не е възможно и тя трябва ръчно да си ги преброи, ако ние вземем такова решение?

ЯСЕН ТАНЕВ: По техническата спецификация е видимо, че има изискване за доставяне на такъв модул, а начинът, по който той ще бъде използван, приет и разпознат, аз лично не мога да го видя в техническата спецификация и вероятно ще бъде определен с процедури и правила, които Вие ще трябва да дефинирате. Хубаво е и специално сме си го отбелязали, ако този модул, както е записан в техническата документация, да бъде валидиран като елемент и да не бъде изключван от изпитванията, които ще трябва да извърши Държавна агенция „Електронно управление“.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: В т. 10.5 нали точно това е описано?

ЯСЕН ТАНЕВ: да.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз искам да попитам, понеже не е цветен този текст, този модул за валидация и обобщаване на контролните разписки е бил предвиден в предишната спецификация. Може ли да се каже дали го има този модул, или го няма или това ще стане известно при приемане на изпълнението?

ЯСЕН ТАНЕВ: Точно така.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Точно така – при

приемане на изпълнението ще стане ясно дали го има.

ЯСЕН ТАНЕВ: Да.

Като „модул” не означава устройствата за четене.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Разбрах.

Колега Чаушев, заповядайте.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Модул в какво значение използваме? Модул като вещ, четец, кабели, не знам какво или модул като част от софтуера? Уточнявам само понятията, за да разберат колегите общо взето за какво говорим! Те, думичките – едни и същи, но с различни значения.

Очевидно става въпрос за софтуерен модул. В момента уточнявам, бе, колеги. Защо бягате от точно този тип уточнявания? Защото модули – всякакви.

Ето сега да разберат колегите какво значи „четец”!

АТАНАС ШАРКОВ: Четецът е устройство, което позволява чрез фото датчик или такъв, който разпознава с лазер – има няколко варианта на реализация на такива четци, да бъде машинно прочетена информацията, записана на контролната разписка.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: С думи прости – тук става въпрос вече за вещ, нали така?

АТАНАС ШАРКОВ: Хардуерен инструмент.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Нека да не ми повтарят думички, които общо взето не им е ясна предметната област. Аз за това говоря. Модули, та модули. Кои модули? Кой четец? И така нататък!

Не е лошо да си признаеш, че общо взето... и тъй нататък там, хайде да не влизам там. Няма нищо срамно тук! По-добре да Ви е ясно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, в т. 10.5, където е този модул, има една точка – „Провеждан тур, ако има такъв”.

ЯСЕН ТАНЕВ: Вероятно тук се има предвид последователност от турове.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Да, вероятно.

ЯСЕН ТАНЕВ: Онова, което тук е важното, е, че в

спецификацията по т. 10.5 – това, което е важното, затова тази точка трябва да остане, с минималните изисквания към информацията, която може да бъде разчетена през двумерния код. Виждате ги отдолу кои са петте точки. Така че дали такъв модул съществува е хубаво да погледнем и да проверим в методиката, но текста от него е важен, защото той дефинира съдържанието на минималните параметри, които се съдържат в двумерния графичен код, който се разпечатва на контролната разписка.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Заповядайте.

РОСИЦА МАТЕВА: В писмо от Държавната агенция е зададен въпрос дали трябва да се изследва описание на метод за последващ контрол на преброяване на гласовете чрез контролните разписки. За това ли става дума, за този модул ли?

АТАНАС ШАРКОВ: Точно, да.

Това е писмо, което е към предишната ЦИК, нали? Или става въпрос за ново писмо?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Да, към предишната ЦИК.

АТАНАС ШАРКОВ: Сега в интерес на истината, ако трябва да разширим нещата, тук ако искате да го оставим – ние сме принципно „за” тази технология и определено има плюсове, но не знам доколко тя за какви цели ще бъде използван, това ЦИК трябва да реши. Но тук трябва да се допълнят и технически изисквания, защото, както колегата Чаушев спомена, тези четци – със или без допълнителен компютър, по принцип едно мобилно устройство е четец на QR кодове, само че в себе си той има и компютър. Докато ако се използва вариантът, който, знаете всички в магазините, там е необходим допълнителен компютър, който е и с допълнителен екран. В случая може би екранът не е задължителен, но компютърът е задължително допълнително необходим. Така че ако се върви към тази посока, ние трябва да специфицираме и какъв тип устройство, тоест какъв хардуерен елемент трябва, за да може този софтуер да е съвместим или хардуерът да е съвместим със софтуерът, който производителят предлага.

Тук още нещо да кажа. Накрая на точката има едно споменаване на т. 3.6 – това трябва да отпадне със сигурност, защото то на практика вече не е свързано с поправяне на начина като референция.

ЯСЕН ТАНЕВ: Да, това е цифрово изражение или някаква друга идентификация на съответния тур, аз не знам дали има повече от два, но това е идентификатор на тура, който се кодира.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: По-скоро е излишни думите „ако има такъв”, но независимо първи или втори, то трябва да се отбележи, ако този модул заработи.

ЯСЕН ТАНЕВ: Аз не знам дали, ако няма специално наименование – в смисъл за Народното събрание не знам дали има два тура.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Няма.

ЯСЕН ТАНЕВ: А просто има избор. Затова по-скоро, ако...
(Реплики.)

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Ако може, последно да уточним. Последният абзац, т. 3: „Виж т. 3.6” – трябва да отпадне.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Според мен целият абзац трябва да отпадне. Ами няма такъв случай.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Кое да отпадне?

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: В случай че модулът за валидация и обобщаване на контролни разписки се използва при спиране и дефектиране на машина за гласуване и контролни памети (отчитане на информацията) и така нататък... От т. 10.5. Това не е ли всъщност, че се броят контролните разписки и всъщност това няма да се прави. „В случай че модулът... – виж т. 3.6”, трябва да отпадне.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: „В случай че модулът за валидация се използва”.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: В случай че се използва, не сме казали, че се използва.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз по-скоро бих задала друг въпрос тук, като обръщаш внимание – дали да бъде: „При спиране и дефектиране на машина за гласуване или при

преустановяване на машинното гласуване”, за да сме в съответствие със закона? Защото едва ли някъде има разписано какво се включва дефектиране на машина – всеки може да го прочете по-тясно или по-широко.

АТАНАС ШАРКОВ: Само да напомня на комисията, че ако тук се вземе решение за какъвто и да е случай на употреба на автоматичната... нали, това ще доведе до промяна на сценариите, които договаряхте с „Информационно обслужване”. *(Реплика на Йорданка Ганчева.)*

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожо Солакова, заповядайте.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Мога ли да попитам „реконсилация на електронните бюлетини”.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Към кого е въпросът – към експертите?

ЯСЕН ТАНЕВ: По-скоро мисля, че това е използване на правните думи. Ако искате да са български, ние тук имаме експерт-юристи, които биха били по-полезни.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: „Електронните бюлетини и контролните разписки по уникален номер”. Преди т. 10.5.

АТАНАС ШАРКОВ: На практика това е сравняване на номерата. Ето тук е уникален номер на разписката върху самата хартия, който е записан в QR кода със същите уникални номера, записани в паметта на машината. Това е такъв технологичен процес, когато ако се налага потвърждаване на двете неща, се извършва.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колега Чаушев, заповядайте.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Аз предлагам техническият термин на IT-език да го трансформираме в конкретната ситуация. Тази думичка да уточним допълнително това, което казахте – с конкретните неща, с конкретната разписка, с конкретната бюлетина, а не въобще. Защото ние правим избори, а не въобще програми. Все пак!

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: А какво означава тази дума? *(Реплики.)* С това ли я заместваме? Добре.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Думата е ясна, на кое с кое сравняваме е същественият въпрос. Вие чувате ли какво говоря аз? Сравнявания всякакви. Аз мога да сравня едно дърво с едно друго дърво, само че не ме интересува сравняването на едно дърво с друго, а конкретна ситуация искам – кое се сравнява с кое?

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Електронната бюлетина с контролната разписка.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Добре. Говорим за конкретизации! Да се върнем на темата, че общи понятия няма.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Това ли се има предвид?

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Но „електронната бюлетина от основната и/или контролните памети“?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Може ли да ни поясните текста?

ЯСЕН ТАНЕВ: Току-що госпожа Солакова спомена текст, който изглежда достатъчно валиден и издържан и предполагам, че това е референция на база на други текстове по-горе по начина, по който е спомената електронната бюлетина и начинът, по който тя се съхранява.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Кое с кое се сравнява? Електронната бюлетина с електронната разписка.

ЯСЕН ТАНЕВ: Електронните бюлетини с електронните разписки.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Което ще потвърди автентичността на контролната разписка.

ЯСЕН ТАНЕВ: Да.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Но как става това сравняване, ако този модул работи?

ЯСЕН ТАНЕВ: Ако този модул работи, Вие четете електронните бюлетини по сигурен начин, осигурен от модула и ги верифицирате със сканиране на двумерените баркодове, като при пълно съответствие на електронните бюлетини и хартиените контролни разписки Вие имате реконсолидация. Това е да изчетете

електронна контролна лента от касов апарат и да я сравнявате с регистрираните данни, тоест продажби в НАП.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Същият термин с една запетая и уточнение: „което включва сравняване” на нещо с нещо. Това е! Обаче точно го кажете. *(Реплики.)*

ЯСЕН ТАНЕВ: Това, което каза господин Чаушев – слагаме запетайка и използваме...

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Точно така, с думи прости!

ЯСЕН ТАНЕВ: Аз това го разчитам Вие да го формулирате, защото ние нямаме Вашата юридическа експертиза. Но това, което трябва да се направи след запетайката, е „хартиените контролни разписки и електронните бюлетини, записани в защитената памет”.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: По уникалния номер.

АТАНАС ШАРКОВ: В самия текст е записано, просто можем да сменим. Трябва да има възможност за сравняване – вместо „реконсилация”, „сравняване на електронните бюлетини и контролните разписки по уникалния им номер”.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Добре.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Този абзац, макар че е от три реда, понеже може да бъде прочетен по различен начин, много Ви моля обърнете му внимание, абзацът, където е тази дума „реконсилация”.

„При наличие на електронни бюлетини от основната и/или контролните паметни на машината за гласуване трябва да има възможност за реконсилация на електронните бюлетини и контролните разписки по уникалния номер, което ще потвърди автентичността на контролната разписка”.

А ако няма контролни бюлетини?

ЯСЕН ТАНЕВ: Ами, ако няма, с какво сравнявате?

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Това „при наличие” какво казва?

ЯСЕН ТАНЕВ: Текстът звучи разбираемо от технологична гледна точка, защото той казва – ако имате записи на електронните бюлетини, това са в носителите, които са дефинирани по

спецификация, то, използвайки този модул, Вие може да сравните съдържанието на електронната памет и електронните бюлетини с текстовите разписки. Така че ако смените текста на думата, която може би не е достатъчно говореща с подходяща дума от българския език, който идентифицира операцията на сравняване или съпоставяне едно срещу друго, то текстът ще бъде ясен. Така че дали е „сравнение” или „съпоставяне,...

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Това го разбрах. „При наличие”.

ЯСЕН ТАНЕВ: Ако няма... Ако Вие нямате електронни бюлетини, няма как да имате сравняване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз Ви разбирам, защо тогава започва изречението?

ЯСЕН ТАНЕВ: Защото няма какво да бъде разглеждано – операцията, ако нямаме първоначалното условие. Това е чисто описано технологично – ако има условие, то изпълни тогава.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: От коя памет от двете?

ЯСЕН ТАНЕВ: Електронните бюлетини се съхраняват там, където се съхраняват на базата на техническите класификации.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Вижте как е: „и/или”, четете го като юристи – от едното или от другото ще го гледаш, или от двете?

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Има възможност и едното, и от другото.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: И кое ще гледаш?

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Коего избереш.

ЯСЕН ТАНЕВ: Имате електронни бюлетини... *(Реплики.)*

Госпожо Председател, имате USB или флаш памети или там, както е по спецификация, на които имате огледални образи и аналитично съдържание. Идеята е, че те са еднакви, така че или от основната, или от допълнителната, или ако решите, може и от двете едновременно. Така че ако Вие направите двойна валидация, Вие няма да имате проблем, защото Вие ще сте изпълнили по-високо ниво на сигурност, валидирайки всички налични носители.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожа Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Това означава ли... *(Реплики.)* Защото аз също го чета, че дава възможности за по-голямо сравнение. Тоест примерно конкретен случай. Сравнява се в единия случай контролната разписка с основната памет, но примерно може да се прецени с оглед ситуацията и решение и така нататък да се сравни и с другата памет. Още едно ниво на сигурност, вземайки повод от думите в последното Ви изказване.

ЯСЕН ТАНЕВ: Да, точно това е.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: И аз мисля, че текстът е ясен.

ЯСЕН ТАНЕВ: В информационната сигурност ако може да постигнете по-високо ниво, е хубаво да го приложите само при необходимост.

АТАНАС ШАРКОВ: Може би самият термин „основна и контролна” е подвеждащ леко, а на технически език двете паметии са в огледален режим.

РЕПЛИКА: Или едното, или другото.

АТАНАС ШАРКОВ: Да, окей. И това, което системата прави е, че тя записва данните и на двете места, в случай че ако нещо се повреди, другата е копие на първата. Това е смисълът. Затова има две паметии, за да има тази сигурност на данните.

ЯСЕН ТАНЕВ: „Или” Ви дава възможност при желание да извършите двойна верификация – това, което Вие попитайте.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожа Солакова.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Не е така съвсем просто и не е съвсем ясен текстът, но както и да е – ще вървим напред, защото при поставяне на условия, означава ние от първия абзац до последния да казваме: „Ако има машина, тогава се гласува с тази машина”, ако има смарт карта, и така нататък. Сега казваме „при наличие на електронни бюлетинии”, то ако има разписка, би трябвало да има и електронна бюлетина. За да покаже, че това е свойството на модула да ми верифицира или да покаже автентичност на контролната разписка, аз трябва да кажа – модулет дава възможност да се потвърди автентичността на контролната разписка, а това се случва

чрез сравнение на това и това.

ЯСЕН ТАНЕВ: Госпожо Солакова, верифицирането на автентичността е различно от процеса на сравнение между записите на електронните бюлетини и контролните разписки. Защото верификация на валидността може да бъде извършена на база на двумерния код или разпечатания контролен код на контролната разписка. Заради това Вие преценете като юристи, но реално процесът по сравняване или реконсиляция на данните няма как да стартира, ако някой от елементите липсва. Това е техническо понятие и за нас е разбираемо. Но може би ако има нужда от разяснение, това Вие ще решите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Господин Чаушев, заповядайте.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Неслучайно уточняваме предвид горчивия си опит. Точно този тип сравнявания, проверки ще помоля дали ги има в методиката на Държавна агенция „Електронно управление“? Много моля тъкмо това! Сега мога да се разгърна – дали това е част, както ми пишат те: „приложния софтуер“, обаче в скоби ми пишат „реализацията“ изборните процеси. Точно това питах сто години! И тъй – не разбрах! Точно тоя тип визуализация със съответните му последици не знам къде си, из разни библиотеки или не знам, килерни... и прочие, извинявам се за този тип език. Това е просто риторичен въпрос. Риторика, не се хващайте за думата. Въпросът е дали точно това се проверява в методиките на ДАЕУ, нищо повече! Даже нищо повече! Не продължавам по тази линия. Да ме разберете!

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Ако сме свършили с т. 10.5, т. 10.6 е „Интеграция със системата за компютърна обработка на резултатите от изборите“. Тук също няма промени в досегашната спецификация.

В 10.5 махаме последното „виж т. 3.6“. И там, където е „провеждан тур“ маха се „ако има такъв“.

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: А „реконсиляция“? (*Реплики.*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Госпожо Солакова?

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Така, както е записано предвижда ли при параметризацията на изборите от системата за ЕМГ към

системата за компютърна обработка пълнен номер на избирателна секция? Поставям въпроса, който не е точно свързан с текстовете в тази точка, а по принцип един въпрос, който трябва да решим. В машинното гласуване един от проблемите ни беше включването на пълния административен адрес в софтуера на машините. Задължително ли е да има освен пълния номер на секцията и административен адрес на тази секция?

ЯСЕН ТАНЕВ: Аз мисля, че този въпрос не е технически, така че не бих могъл да отговоря.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Ако беше само въпрос на ЦИК, предполагам, че ЦИК щеше да си вземе бележка от произведените избори. Тогава е към работна група „Машинно гласуване“ да изчисти този въпрос, за да няма проблем и на настоящите избори.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Съжалявам, ако ставам малко досаден. Може ли един въпрос? Пак в т. 10.6 става дума за две алтернативни възможности за подписване на обменните данни – или с асиметричния ключ, издаден по т. 9.1, или контролна смарт карта на СИК. Нали така? Това са пак две алтернативи.

Искам да се върна малко и към предния казус. Тези електронни подписи, с които може да се подпише електронната бюлетина, външният подпис е издаден в зависимост какво на кого ЦИК поръча да издаде електронните подписи, примерно „Информационно обслужване“. Нали така? А този, който е в софтуера на машината, кой го издава?

ЯСЕН ТАНЕВ: Може би е хубаво да говорим за сертификати, защото сертификатът е правилната техническа квалификация, която описва средството. И едните, и другите сертификати към момента се предоставят от организацията, на която е възложен процесът по обработването на данните. Така че мисля, че към момента това е „Информационно обслужване“, ако няма друга промяна или алтернатива.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Включително за този в машината.

ЯСЕН ТАНЕВ: Да, сертификатите трябва да бъдат издадени от доверен издател на сертификати и към момента СИК се доверява

на избора на „Информационно обслужване”, което е техен вътрешен сертификат.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Пак не разбрах – включително за сертификата, който е в машината.

ЯСЕН ТАНЕВ: Да.

ЦВЕТОЗАР ТОМОВ: Благодаря.

ЯСЕН ТАНЕВ: Аз само да Ви дам спокойствие – ние сме предвидили като част от информация, която е хубаво да притежавате, процесът по определение на тези сертификати, която да бъде част от документацията, която се съхранява в СИК, така че вярваме, че колкото повече информация имаме, толкова по-добре.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: Ако няма бележки, да преминем към т. 11 – Изисквания към сигурността на устройствата за електронно машинно гласуване.

АТАНАС ШАРКОВ: Аз само да обърна внимание, че тук т. 9.1 пак не реферира правилно текста. Предполагам, че става въпрос за ключовете, които са в смарт картите, само че те са към пет. *(Реплики.)* Да, понеже става ясно. От наша гледна точка е ясно, че става въпрос за асиметричен ключ. Такива има в смарт картите или в машината, затова може би е излишно да се реферира точката въобще. Защото в случая не е вярна, а ако я махнем, ще е достатъчно ясно.

Ако отидем на т. 9.1, там в момента текстът ще е съвсем друг вече.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Кое предлагате да отпадне?

АТАНАС ШАРКОВ: Самото споменаване на т. 9.1. Асиметрични ключове това са ключовете, които са в смарт картите и в машината, други асиметрични ключове в системата няма. Това са ключовете на системата

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Да остане: „Всички обменяни данни трябва да бъдат електронно подписани с асиметричния ключ за получаваните от системата за компютърна обработка или с контролна смарт карта на СИК”.

АТАНАС ШАРКОВ: Да.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Не, не е така. Може ли цялостна редакция как да стане текстът?

АТАНАС ШАРКОВ: За данните, изпуснато е „данните”.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: За данните, получавани от системата. Предпоследният абзац на т. 10.6. Като казваме да отпаднат думи, трябва да ги четете в цялост.

АТАНАС ШАРКОВ: Просто е разместен текстът.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Отбелязахте ли си?

РЕНИ КИРИЛОВА: Аз не го записах, затова питам: „Всички обменяни данни трябва да бъдат електронно подписани с асиметричния ключ”...

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: ...за данните, изпращани към системата за компютърна обработка.” Така ли е?

АТАНАС ШАРКОВ: Да.

ЯСЕН ТАНЕВ: Само един момент да бъдем прецизни. Нека да погледнем текста и да реагираме. От системата за ЕМГ, както е написано по-горе...

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Не, искам да го изчетем изцяло.

АТАНАС ШАРКОВ: „Всички обменяни данни трябва да бъдат подписани електронно с асиметричен ключ от системата за ЕМГ към системата за компютърна обработка или с контролната смарт карта на СИК”. (Уточнения.)

ЯСЕН ТАНЕВ: Госпожо Председател, мисля, че ще имаме текст след мъничко. Референцията към 9.1 към част от текстовете, които вписани към него – колегите юристи, предполагам, че стигнаха до пълен текст, с което реферираме 9.1 и уточняваме, че става дума за симетричния ключ, който е в ЕМГ.

Колеги, дали може да прочетете текста как предлагате, формулировката по т. 10.6?

НИКОЛАЙ ЖЕЛЯЗКОВ: „Всички обменяни данни трябва да бъдат подписани електронно с асиметричния ключ от системата за ЕМГ за получаваните от системата за компютърна обработка или с

контролна смарт карта на СИК за данните, изпращани към системата за компютърна обработка”. *(Реплики.)*

АТАНАС ШАРКОВ: Всички асиметрични ключове на системата са издавани от „Информационно обслужване”.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Така финалният текст, изчетен от господин Желязков, коректен ли е?

АТАНАС ШАРКОВ: Почти, още малко трябва.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Добре, нека да гледаме нататък.

АТАНАС ШАРКОВ: Да, ние ще си го коригираме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: За да не става объркване. *(Реплики на Ерхан Чаушев.)*

По т. 11 аз имам въпрос към експертите. В общите изисквания изразът „или еквивалентни” това може би е разбираемо на Ваш език.

ЯСЕН ТАНЕВ: Това гарантира ниво на криптографска защита, която е базирана на математически модели. *(Реплики на Любомир Георгиев.)* Има индустриални стандарти за съизмеримост на криптографската, цветна защита, да. *(Реплики на Любомир Георгиев.)* Да, това е дължина в битове, а другите са наименования.

ЕМИЛ ВОЙНОВ: По т. 11 няма забележки.

Последната е т. 12 – Процедури, че е необходимо да се предвидят подробни процедури и мерки за защита, като са описани тези процедури. Тук също няма промяна. *(Уточнения.)* Да, точно така – да бъдат включени. Защото при предишните спецификации, когато се приемаха, не беше предвидено. Сега трябва да се добави.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Сега тук в последната точка този един час? *(Реплики.)* Изчислителният пункт е към районната избирателна комисия.

Колеги, имате ли въпроси?

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Би трябвало да запишем „в избирателната секция или в РИК”. Защото изчислителният пункт ще е там, където е РИК. *(Реплики.)*

ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ: Или ще е там по принцип, или няма да го има.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Трябва да бъде в изборителната секция или в районната изборителна комисия. Не е ли така, колеги? *(Реплики.)*

АТАНАС ШАРКОВ: Ситуацията за броене на записите от паметта не може да се прави на място. Вие за тях ли ми говорите? Ако има проблеми с файловете, това трябва да е отделна процедура, който трябва да е под контрола на ЦИК. Не може да се извършва нито от СИК, нито от РИК. Единственото, което може да се прави на място, е да се броят хартиените контролни разписки.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Рени, записахте ли си – да бъде на място в изборителната секция или в РИК? *(Реплики.)* Изчислителният пункт е в РИК.

Стигнахме до стр. 16, последна.

Колеги, по техническата спецификация имате ли нещо допълнително към експертите, които и утре ще ни трябвават?

Утре в какъв състав сте?

АТАНАС ШАРКОВ: Утре ще бъдем всички.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Всички – четирима?

АТАНАС ШАРКОВ: Четирима, но ще се разделим в един момент, защото в един момент ще дойдат и от Държавна агенция „Електронно управление“, които ще са за при Вас – тогава колелата ще е за методиката с Вас, а останалите ще бъдем долу, със „Сиела“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колелата Войнов – имаме ли на някой от Вас четиримата електронна поща, на която след като утре ще бъдете при нас с ДАЕУ и по тази методика, ако можете, разбира се, да погледнете преди срещата различията с предходната. Колеги, съгласни ли сте да им предоставим още тази вечер този материал в електронен вид, защото на хартия ми се струва, че на Вас да я дадем, ще бъде малко несериозно.

АТАНАС ШАРКОВ: Ще бъде мъчение за нас.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Ще я изпратим на адреса на господин Шарков, който имаме. Вие ще си я препратите помежду си. *(Уточнения.)*

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: Аз лично нищо повече не мога да

гласувам тази вечер. Ако трябва, няма да спя, утре сутринта сигурно ще мога да гласувам. Мисля, че сме прекалено изморени, за да можем да вземем решение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Затова Ви питам, колеги.

ЛЮБОМИР ГАВРИЛОВ: Все пак с доста голяма отговорност ни ангажирате, както каза господин Чаушев.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Благодаря на господин Шарков и на господин Танев.

Благодаря Ви много, че ни оказахте това съдействие за техническата спецификация. Утре продължаваме нататък. Благодаря.

Колеги, предлагам Ви много за кратко да продължим с най-спешните неща, за да можем да имаме време да се организираме за утре.

По дневния ред сме на **точка 6 от дневния ред:**

Точка 6. Доклади по административни преписки.

Госпожо Георгиева, заповядайте.

ЦВЕТАНКА ГЕОРГИЕВА: Благодаря.

Колеги, в моя папка е проект на писмо, което Ви предлагам да изпратим към съставните партии на коалиция „Обединени патриоти – НФСБ, Атака и ВМРО”, във връзка със замяната на член на общинска изборителна комисия – Минерални бани, за която стана дума в заседанието ни преди обяд.

Тъй като преписката е недоокомплектувана, в писмото обясняваме какво точно сме получили и какво е необходимо да получим, за да може Централната изборителна комисия да вземе решение и да извърши тази промяна, предвид това, че общинската изборителна комисия е в активен период и подготвя провеждане на частични избори на 27 юни 2021 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Колеги, имате ли предложения по доклада, становище, въпроси? Няма.

Подлагам на гласуване така представеното писмо до лицата,

представляващи коалицията.

Гласували 10 членове на ЦИК: за – 10 (Георги Баханов, Елка Стоянова, Емил Войнов, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Любомир Гаврилов, Любомир Георгиев, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева); против – няма.

Друг доклад имате ли, госпожо Георгиева?

ЦВЕТАНКА ГЕОРГИЕВА: Нямам. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: По дневния ред сме на **точка 3 от дневния ред:**

Точка 3. Проект на решение за промяна в състав на ОИК.

Госпожо Стоянова.

ЕЛКА СТОЯНОВА: Благодаря.

От сутрешното заседание да приключим въпроса с промяната в ОИК – Бургас.

Постъпило е заявление с вх. № НС-11-91/1/ от 1 юни 2021 г. от Живко Господинов – упълномощен представител за област Бургас на коалиция от партии „БСП за България“, за промени в състава на Общинска избирателна комисия – Бургас, назначена с Решение № 703-МИ/26.08.2019 г. на ЦИК.

Предлага се на мястото на Божан Божанов – член на ОИК, да бъде назначена Тинка Желязкова от списъка на предложените резервни членове.

Приложени са необходимите документи към преписката по първоначалната регистрация. Има и копие от дипломата за висше образование на Тинка Асенова Желязкова, както и декларации на предлагания нов член и пълномощни към лицето, което е подало заявлението, поради което Ви предлагам да гласуваме промяната с диспозитив:

„Централната избирателна комисия реши:

Освобождава като член на ОИК– Бургас, Божан Желязков Божанов, ЕГН ..., и анулира издаденото му удостоверение.

Назначава за член на ОИК– Бургас, Тинка Асенова Желязкова, ЕГН...”

Съответно да й бъде издадено удостоверение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Благодаря.

Колеги, подлагам на гласуване представения проект от госпожа Стоянова.

Гласували 10 членове на ЦИК: за – 10 (Георги Баханов, Елка Стоянова, Емил Войнов, Ерхан Чаушев, Камелия Нейкова, Любомир Гаврилов, Любомир Георгиев, Севинч Солакова, Силвия Стойчева, Цветанка Георгиева); против – няма.

Колеги, това Решение е с № 173-МИ от днешна дата.

Колеги, има ли друг спешен доклад? Няма.

С това закривам заседанието на Централната избирателна комисия. Насрочвам следващото за утре, 3 юни 2021 г., от 11,00 ч., тъй като преди това са предвидени срещи с Държавна агенция „Електронно управление“, трябва да се подготвят финално и документите по обществената поръчка. Така че Ви моля всички да сте на работното обсъждане. Благодаря.

Закривам заседанието.

(Закрито в 19,40 ч.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Камелия Нейкова

СЕКРЕТАР:

Севинч Солакова

Стенограф:

Стойка Белова

Нина Иванова

Катя Бешева